

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDUN

UR
INNEHÅLLET:

LÄR MAN AV SINA BARN?
av Annie Åkerhielm

DAMERNA PÅ ÖREBRO-
UTSTÄLLNINGEN

EN KANALRESA
FÖR 80 ÅR SE'N

ACK, SOM ETT FJUN
SÅ LÄTT---
Är "kvinnligheten" här igen?

"Blåsut"

ROMAN,
FOTO

K R Ö N I K A

OM RIDDERLIGHETENS BELÖNING OCH DET ÄKTA STÅNDETS VANSKLIGHET

DET BRUKAR OFTA TALAS OM hur omtyckt den engelska polisen är. Populär bland allt folket.

Och i samma veva påpekas, inte så sällan, hur litet stöd den svenska polisen har av allmänheten. Det är inte ofta som polisen kan räkna på hjälp av massan, då det t. ex. gäller att få bukt på någon bråkig individ. Åskådarna till ett uppträde äro i bästa fall endast åskådare; i sämsta fall ta' de brottslingens parti.

Nå, det senare kan ju inte försvaras, men att publiken inskränker sig till att vara åskådare och väldigt noga aktar sig att ta del i skådespelet, det tycker jag är fullt naturligt. Man kan nämligen aldrig veta var det slutar. Försöker man hjälpa lagens arm är det mer än troligt att denna arm helt ochevalereskt griper en själv!

Här var nu en montör, som bevitnade hur en fredlig vandrare i staden mellan broarna blev överfallen av en buse. (Gammalmodigt ord, men betecknande. Det modärna ordet är »en asocial individ», men det tycker jag låter för fint. Detta var en buse.)

Montören smiter inte upp i närmaste gränd, som han bort göra, lämnande den fredlige vandraren att klara busen bäst han kunde. Nej, montören ger bråkmakaren ett ordentligt nyp, eftersom det inte lönade att ropa på polis, då ingen polis fanns i närheten.

Busen stöp. Skadade sig.

Vad hände? Slöt den tillskyndande polisen under ömma tacksägelse montören i sina armar. Ja, nog slöt polisen montören i sina armar, men knappast under tacksägelse.

Man förde honom till polisstationen och kvarhöll honom där, tills det skulle bli klart om den slagna busen var illa därän eller ej! Så var det med det.

Det som har skett, har skett och det är väl någon mening med det, fast den kan synas svår att lura ut. En sak bör man emellertid lägga på minnet, som en lärdom: aldrig lägga sig i polisens affärer. Begås där ett våld på våra gator och vägar: låt polisen sköta det. Kommer polisen i trassel: se på med korslagda armar. Ty tar du en aktiv del för lag och rätt mot busar och våldverkare, så kan det hända att du »övar mer våld än nöden kräver». Och då är det färdigt!

Bättre att en oskyldig människa blir slagen fördärvad, än att ett hår krökes på den anfallande busens lilla söta huvud. Och är denna oskyldiga människa en annan än man själv, så är det sjufalt bättre att man gämnar sig i en mörk källare, än att man räcker honom en hjälpande knytnäve!

Alla människor är lika inför lagen, heter det stolt. Men är det så? Har inte vår svenska lag en alldeles särskild, så att säga moderlig känsla för sluskar och vanartiga, moraliskt defekta av alla slag? Hemfrids-

brottet skall vara bra klart, innan lagen tillåter oss att försvara oss mot sådana. Och gud nåde oss, om vi ge dem ett alltför rejält kok stryk! Det kunde ju hända att det inte alls var i ond avsikt de försökte krypa in genom vårt sängkammarfönster. De små rara liven kanske bara ville veta vad klockan var. (Inte var klockan var.)

*

Göteborgs folkskolestyrelse har beslutat att ej beförtra gifta kvinnor till ordinarie tjänst.

D. v. s., tydligare uttryckt, att om en e. o. folkskollärarinna gifter sig, förlorar hon all rätt till avancemang i tjänsten!

Det är inte bara folkskolestyrelser, som dekretära sådana beslut, bestraffning av giftermål förekomma litet över allt.

Samtidigt förfasar man sig över tilltagande lösa förbindelser och över den modärna kvinnans olust för äktenskap.

— Ja, men trängseln på arbetsmarknaden?

Människors duglighet och inte deras privatförhållanden skall väl ändå avgöra, vilka som skola få arbete. Det bör väl vara de mindre dugliga, som skola komma efter i konkurrensen, icke de gifta.

— Ja, men de gifta sköta sitt arbete sämre, på grund av att de ha för mycket att göra.

Är detta sant, så skola de naturligtvis bli sist i konkurrensen. Men är det icke en specifikt manlig uppfattning, att en kvinna som arbetar med arbete utom hemmet och har en jungfru till hemsysslor, dels, ett, måste arbeta ut sig i hemmet så hon vansköter sitt kontorsarbete, dels två vansköter hemmet, därför att hon har sitt kontorsarbete?

För min del tror jag, att ett modärnt hem nu för tiden mycket väl kan undvara en 6—8 timmar av husmoderns arbetskraft, om hon sätter tjänare i sitt ställe. Det fordras inga trollkonster att sköta ett modärnt litet hem.

Ja, men en gift kvinna är ju i alla fall försörjd, varför skall hon då trängas på överfyllda arbetsplatser?

Är det så sagt att hon är försörjd? Är det så sagt att hon ens vore gift om hon ej kunnat bidra till familjens uppehälle? Är det uteslutet, att mannen dör eller skiljer sig från henne eller förlorar sin plats eller blir en slarver? Står i alla dessa fall hennes flickplats och väntar på henne? Stå platser i regel att få för medelålders kvinnor, som varit ifrån försörjningsarbete i kanske 15—20 år?

Blir inte risken att gifta sig väl stor, straffet för giftermål för en kvinna väl avskräckande? Hon förlorar inte bara ett arbete, som hon kanske älskar (arbete kan och bör nämligen vara något mer än en

blott försörjningsmöjlighet, som man kastar så fort som möjligt), inte bara en inkomst som kanske väl behövdes, utan hon skall, om hon har några känslor av ansvar för sina barn, också behöva vara ängslig för en framtid, då hon kanske skall stå ensam med dem, utan möjlighet att få en hyggelig plats.

Ännu en sak. Var äro de modärna män, som brinna av längtan att på den lön, de ha god användning för själva, bilda familj? Gamla tidens män ansågo det självklart att mannen skulle försörja hustru och barn. Lagstiftare eller kanske rättare Göteborgs folkskolestyrelse m. fl. m. fl. anstalter och firmor anse så ännu. Men de unga männen, vad anse de? Det är väl i alla fall på dem det ytterst hänger. Se de icke gärna att deras blivande hustru bidrager till familjens uppehälle? Är detta icke i många många fall en absolut betingelse för att äktenskapet skall komma till stånd?

Och är, slutligen, icke tidiga äktenskap att önska?

Lägges alltför många hinder i vägen för gift kvinnas förvärvsarbete, så skall det visa sig att de lösa förbindelserna tilltaga. Och det är kanske ändå inte meningen?

Men om duglighet och ingenting annat blir utslagsgivande på arbetsmarknaden, alltså varken kön eller familjeförhållanden, så är saken lagd på riktig grund. En sak som gagnar lika mycket arbetsgivaren, arbetstagaren och arbetet.

*

De franska kvinnorna äro ute på krigsstråten. De rikta sig mot senaten, där motståndet mot kvinnornas rösträtt har sin sista förskansning.

Det argument, som senaten framställer som avgörande, är, att kvinnorna själva icke, på det hela taget, kräva rösträtt.

Det argumentet har man hört förr. Det har alltid roat mig. Det är som om de lagstiftande herrarna voro sådana där modrar som ge ungarna vad som helst bara de käxa tillräckligt om det.

Endera är den kvinnliga rösträtten rättfärdig och riktig, eller också är den väl orättfärdig och dum. I det förra fallet skall den icke undanhållas medborgarna eftersom den är till nytta för staten, i det senare fallet skall den icke beviljas, eftersom den är skadlig. Käxet skall icke utöva något som helst inflytande.

Gör det det, så är de lagstiftande herrarna icke lämpliga som lagstiftare. De äro rent ut sagt icke rättens bärare utan en samling opportunitetsjägare. Var så god!

Vagabonde

Både kameran
och filmen
bör vara
av märket

KODAK
EASTMAN KODAK COMP.

Alla fotografiska artiklar,
framkallning & kopiering genom
HASSELBLADS FOTOGR. A.-B.
Göteborg - Malmö - Stockholm

LÄGERLIVET ÄR SÅ HÄRLIGT

Särskilt när man har en "scoutmamma" som med liv och intresse tar sig an scoutflickornas sak.

NÅGRA ORD OM SCOUTVECKAN PÅ HÄRINGE.

Två goda vänner bland de minsta.

På Häringe gård i Södertörn hade 1200 flickscouter samlats, mottagna av gårdens ägare baron Trolle-Löwen och hans friherrinna och omhändertagna av grevinnan Ebba von Eckermann, som är en varm vän av scoutrörelsen. Det blev en ovanligt rolig och givande tid för de unga flickorna, som kommo från hela Sverige och delvis från det övriga Skandinavien och England. Idun har gjort ett besök i lägret och ger här några glimtar från rena rama vardagen där.

ungdomliga gästerna. Herrgårdsbyggningen från 1600-talet med familjeporätt och gamla möbler, som den stod, har upplåtits och därinne är vad man skulle kunna kalla generalstaben och delvis intendenturen förlagda. Ute på ängarna i gårdens närhet har lämplig plats beretts tältlägerförläggningen och alla anordningar, som

berömt slott, som brändes ned av danske kung Hans 1501 i fejden mellan honom och dess ägare, Sten Sture d. ä.

Att en konung i sitt majestät själv personligen brände gården, uppfattades på den tiden som förmildrande omständighet, ja, som en ära.

På denna historiska mark fladdra de små scoutflickorna omkring som tillfälliga flyttfåglar. Det står två stycken på vakt vid slottsgrindarna i början av den långa allén, och de ha noggranna instruktioner om vem som får komma in. En vanlig dag var nog inte tjänstgöringen så sträng, men under de två besöksdagarna, då de 1200:des familjer och vänner, då scoutchefen med flera gosscoouter kommo på besök, blev det nog hett om örönen inte bara för vakterna. Transportchefen hade det inte lätt att ordna parkering för alla de främmande bilar-

na och forsla massor av besökande i lägrets tillgängliga bilar till Tungelsta station. För att inte tala om alla transporter av livsmedel och allt, som hänger ihop med in- och utryckningen. Detta scoutläger har en pittoresk yttre sida, som alla med scouter något förtrogna kunna föreställa sig, det är parad och korum och övningar i livräddning, morseltelegrafering m. m. sådant. Men det finns också en inte mindre intressant vardags-sida, som inte har mindre betydelse för flickorna själva.

Det är en sådan där lugn förmiddag, då middagen lagas och röken stiger från kokgroparna (Forts. sid. 698.)

— HUR STOR ÄR KOMPASSENS missvisning här? säger plötsligt en röst och en ståtlig flickscout står framför oss, militäriskt stram och med en obehaglig fråga i sina ögon. Hör det verkligen till sådant som en flickscoutledare på Häringe bör veta? Ja. Ty om en liten stund skall lägret med de 1,200 flickorna gruppvis vandra till en viss angiven udde, och som inte alla grupper ha kartor över trakten, måste en del gå efter kompass. Det finns oanade problem i ett scoutläger.

Vid Häringe i Södertörn hade som bekant flickscouter från hela Sverige samlats till en underbar vecka, som nu är över. Från Norge, Danmark, Island och Finland hade också flickscouter kommit och en liten grupp med flera ledare från England att bilda det internationella inslaget. Aldrig förr har ett så stort scoutläger hållits i Sverige. Detta är en kraftmätning, och det var med en viss spänning ledarna motsågo Häringe. Det är inte precis småsaker att organisera en förläggning om 1,200 flickor, av vilka de yngsta bara äro 12 år. Men tack vare den goda fén-gudmodern, scoutmammans eller vad hon allt kan kallas grevinnan Ebba von Eckermann, född von Hallwyl har allt gått väl i lås.

— Om grevinnan Eckermann hade kunnat sätta hela Södertuna gård på hjul och transportera den hit, hade hon visst gjort det, om det behövts, säger en av ledarna om henne. Tills vidare har grevinnan nöjt sig med att skaffa tillåtelse för flickscouterna att få hålla sitt sommarläger på Häringe gamla intressanta herrgårdsägor. Självt anser hon, att detta är hennes huvudsakliga uppgift: att be gårdens ägare baron Trolle-Löwen och hans friherrinna om husrum för scouterna. Och med en storartad gest har Häringe öppnats för de

Lägerliv vid Häringe.

behövas för att mottaga denna fredliga invasion har baron Trolle-Löwen och hans friherrinna med största älskvardhet låtit göra. Detta är äkta gammaldags svensk gästfrihet av de bästa herrgårdstraditioner. Bättre kunde man inte gjort det på 1600-talet. Den ståtliga flaggstången på ängen, där korum hålles var morgon klockan 8, har grevinnan Eckermann låtit forsla dit, det är hon som lagat så att ångbåtsbryggan fick en liten ändring, så att flickorna kunde tvätta sig därifrån, det är hon, som — ja, över huvud taget allt, som ledarna önskat med en from suck över det outhärliga, har hon ordnat i en handvändning. Vad vore Häringelägret utan grevinnan Eckermann!

Vid lägerbålet första kvällen höll hon hälsningstalet och visade de unga vägen till förståelse av den trakt dit de kommit. En urgammal bygd full av saga och sång. Sotaskär, som nu inte längre är kringflutet, har minnen från sagan om Hjalmar och Ingeborg och från karolinska tiden, då det tragiska slutet på Axel och Marias kärlekssaka utspelades där. Se Tegnér! Och Häringe var redan på medeltiden ett

Grevinnan Ebba von Eckermann talar till scouterna.

Ekströms **Fästmjöl**
Örebro Kem. Tekn. Fabrik

EN HÖVDING I FILOSOFERNAS RIKE

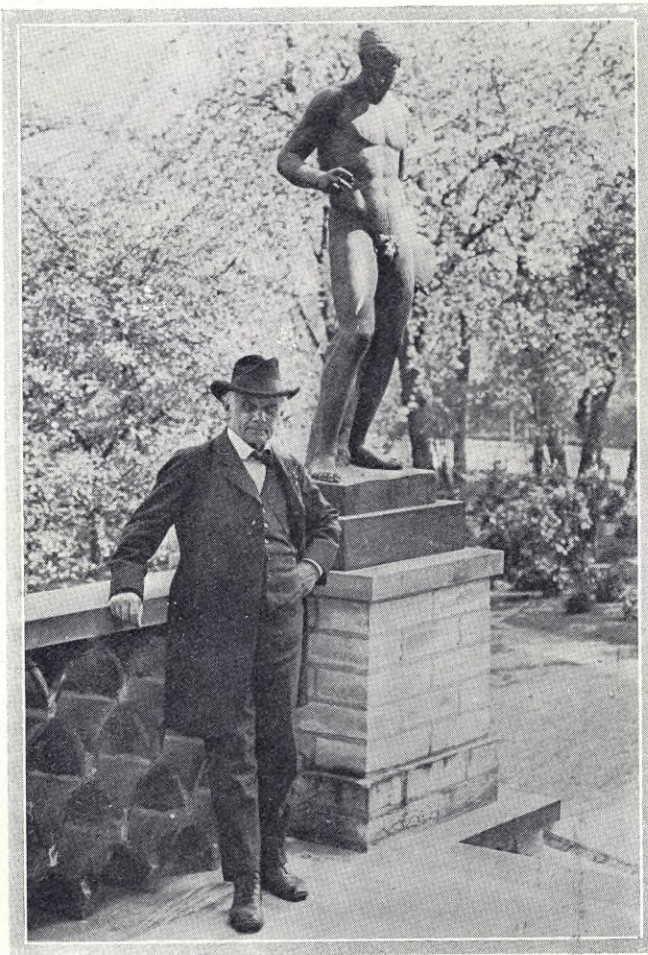
HARALD HÖFFDING, DANMARKS STORE TÄNKARE, BERÄTTAR SITT LIVS MINNEN.

EN STRÄLANDE HÖGSOMMARDAG. Från det ljusblå, solglittrande Sundet gled en festprydd ångare in i Helsingborgs hamn, och på kajen väntade under sina fanor Lunds studenter för att — den sista gången på långa år — hälsa Köpenhamnsuniversitetets söner välkomna till broderligt möte. Medan sången stark och värmande välld fram, lyftes de vita mössorna, och främst i stäven såg man en åldring blotta sitt gråa huvud. Med ett stilla, inåtvänt leende såg han mot den väntande ungdomsskaran — de kloka ögonen i det allvarliga ansiktet lyste av en lugn glöd och spreda hjärtevärm framför sig — hela gestalten tycktes genomströmad av ungdomens heliga eld.

Gråhårsynglingen var Harald Höffding, Danmarks berömda filosof, den gången Köpenhamns universitets rektor. Och sådan han stod där främst i ungdomsskaran, står han på det hela taget den dag i dag är, då han för längesedan passerat »Støvets Aar». Det framgår icke minst av det ståtliga band »Erindringer», som han i dessa dagar utgivit och som säkerligen kommer att med iver gripas av hundratals gamla och unga studenter, för vilkas tankelivs utveckling hans verk varit av stor betydelse. Ingen filosofisk skriftställare i Skandinavien i våra dagar torde ha blivit så allmänt läst som han. Ingen dansk vägrar att erkänna honom som en av sitt lands främste; otaliga äro de svenskar och normän som ha honom att tacka för väckelse och vägledning; och långt ut över Nordens gränser har hans rykte trängt, befäst genom hans mest betydande arbeten, som översatts till alla civilisationens huvudspråk.

Varför Höffdings idéer haft lätt att vinna mark, är främst genom den klara, allmänmänskliga form, vari de framträtt, och jämväl på grund av den ställning, han i så många år intagit som den filosofiska vetenskapens främste representant vid det ärorika Köpenhamnsuniversitetet. Hans verksamhet har omgivits av den statsauktoriserade lärostolens värdighet, men i själva verket har hans inflytande varit av nästan lika revolutionerande karaktär som fribytaren Brandes'.

När Höffding framträdde som filosofisk författare, hade han — som nu tydligare än någonsin framgår av »Erindringer» — haft att genomkämpa en svår strid. Det djupa religiösa intresse, som präglade hans första studentår, hade — vilket också utförligt pointeras i memoarerna — ingivit honom beslutet att gå den prästerliga banan, men under de teologiska studierna kom Søren Kierkegaard på ett skickeligert sätt i hans väg. Han tog djupt intryck av sin genialiske landsman, och han bekänner, att det var studiet av Kierkegaards skrifter, som efterhand öppnade hans ögon för det berättigade i den kritik, som vid denna tid med stort eftertryck riktades mot teologien som vetenskap. »Det

Professor Höffding i trädgården till sin »Æresbolig» på Carlsberg.

Den berömda danske filosofen Harald Höffding har nyligen utgivit sina »Erindringer» och Idun ger här en skildring byggd på dem.

blev mig klart — skriver Höffding — att det var et stort Selvbedrag, naar Kirken og »den moderne Kristendomen» mente at have naaet en Harmoni mellem det Personlighedsliv, der kræves i den oprindelige Kristendom (»det nye Testaments Kristendom») og Livet, som det føres i Familie og Stat, i Kunst og Videnskab. Teologien havde søgt at slaa en Bro her, men dette Forsøg berodde paa en stor Misforstaaelse.»

Grundfästad som han var i sitt sanningsökande, kunde Harald Höffding icke längre stanna innanför de teologiska murarna. Han bröt sig ut och kastade sig in i den i mitten av 60-talet åter uppblossande striden mellan tro och vetande med en skrift »Theologi og Filosofi», däri han öppet ställde sig på den Rasmus Nielsenska ståndpunkten: att man måste skilja mellan religion och vetenskap såsom två olikartade begrepp, två självständiga riken, vilka just i kraft av sin olika gestaltning låta förena sig i samma medvetande.

Utvecklingen har ju för längesedan fört Höffding bort från denna ståndpunkt, men det var i dess tecken han offentligt trädde ut på sökandets väg, och han säger själv, att det var Rasmus Nielsen, som på allvar öppnade hans ögon för problemet »tro och vetande».

Det var — såsom på ett intressant sätt framhäves i »Erindringer» — under en tids

uppehåll i Paris som Höffdings utveckling tog sin avgörande riktning. Här lärde han grundligt känna Comte, Stuart Mill och Spencer; därifrån förde han de positivistiska strömningarna in över Danmark; och det var med ett omfattande verk om »Den engelske Filosofi i vor Tid» som hans filosofiska genombrott skedde. Det märkliga arbetet utkom 1874, och samma år höll han en rad föreläsningar om »Filosofiens Væsen og dens Betydning for den almindelige Verdensanskuelse», med iver mottagna av den skandinaviska ungdomen.

Mellan denna tidpunkt och 1887, året för publicerandet av hans utförliga framställning av etiken, ligger kärnan av Harald Höffdings gärning. Genom sina engelska studier hade han stärkts i tanken, att man från en rent mänsklig utgångspunkt kan bygga en etik, och som ett resultat av dessa undersökningar framkom skriften »Om Grundlaget for den humane Etik». Under de närmast följande åren sysslade han så gott som uteslutande med psykologiska studier och utarbetade det första av sina större verk: »Psykologi i Omrids paa Grundlag af Erfaring.»

»Psykologien» utkom 1882, och året därpå kallades Höffding trots en del motstånd från konservativ sida (här om berättar han mycket underhållande) till Rasmus Nielsens efterträdare som professor i filosofi. På denna post verkade han nästan i en mansålder. Den ena uppsättningen unga studenter efter den andra passerade förbi honom, och få äro väl de som, en gång komma i hans närhet, kunnat undgå att taga intryck av hans rika personlighet.

Bland de många verk, som Höffding under årens lopp sänt ut i världen och som det naturligtvis icke är meningen att här uppräknas, märkas de allbekanta »Etik», »Den nyere Filosofis Historie», »Religionsfilosofi», »Den menneskelige Tanke» och »Den store Humor». »Etik», där han klargör sin övertygelse, att de etiska principerna ha sitt ursprung i människans egen natur och förhållanden, har haft och har alltjämt den största allmänbetydelse genom sin i bästa mening humana och frisinnade karaktär. Som motto för »Religionsfilosofi» sätter han: »Alte dubitat, qui altius credit» (»Djupt tvivel på grundval av ännu djupare tro»), och han avslutar arbetet med följande ord: »Mere end gøre sit aandelige Regnskab op med Benyttelse af Alt, hvad man har lært i Livets og Forskningens Skole, formaar Ingen. Men gøres det redeligt, kan det maaske have Betydning for Andre end den Enkelte selv.»

Vid sidan av den rikedom av uttalanden om sitt filosofiska författarskap strör Höffding en mängd anekdoter.

En vacker dag fick den gamle i »Æresboligen» på Carlsberg besök av två vilt främmande småflickor, 12 och 14 år. De hade förmodligen hört, att där ute bodde en herre, »som hade något med

(Forts. sid. 699.)

NUTRIGÉN

ger växternas kraft och blommornas glans;
synnerligen drivande, billigt och drygt.

Finnes i alla frö-, färg- o. kemikalieaffärer fr. kr. 0.75 pr burk.

TEKNISKA FABRIKEN JOFUR, STOCKHOLM.

NU HAR JAG RINGT
TUSEN GÅNGER.

L Ä R M A N A V S I N A B A R N ?

BARNENS UPPFOSTRAN BLIR ENS EGEN UPPFOSTRAN, SÄGER ANNIE ÅKERHIJELM

ATT BESVARA BARNETS FRÅGOR ÄR EN SVÅR MEN VIKTIG KONST.

»ÅH, JAG HAR LÄRT SÅ MYCKET av mina barn!» sade en gång den lilla älskliga hinduiska diktarinna Sarojini Naidu. Antagligen kunna de flesta mödrar säga detsamma.

Framför allt tålmod och självbehärskning. Vi ha ju vuxit till en ny värdighet, när vi ha ett barn att uppfostra. Det går inte an att mamma är retlig och häftig och nyckfull och lat och allt det andra som hon mången gång lät komma sig till last utan att lägga det vidare på sinnet, innan barnet kom till. Och barn äro tålmodsprövande, hur mycket man än håller av dem, och hur mycket man i det stora hela taget är med och intresserad av deras sällskap. Det hjälper inte om man är aldrig så trött och irriterad och har aldrig så bråttom, barnet måste känna att mamma är en tillflyktsort som, då det gäller, aldrig sviker.

Vidare tvingar föräldraskapet till ett aktgivande på sig själv som man förut ej visste av. Barnet bör ju ej gärna bli vittne till uppträden mellan »de stora». Icke mellan föräldrarna, det är självklart, och det är djupt sorgligt, när så sker; men icke heller mellan mamma och hembiträdet, mellan mamma och farmor, mamma och tant eller vem det nu annars kan vara. Men även om allt sådant är uteslutet finnes det anledningar nog att taga sig till vara. Man måste till exempel vara mycket exakt i sina uppgifter, när man talar inför barnatron, ty barnet är formalist och förstår ej överdriftens retoriska och psykologiska betydelse. Det går ej att säga: »telefonen har ringt tusen gånger» när den egentligen bara har ringt fem, eller »han sade det till mig», när det i själva verket var faster som berättade att han sagt det till henne. Och ännu mindre få vi förtala umgängeskretsen i barnets närvaro. Förtala, ja det böra vi ju aldrig, men ej heller nagga respektive vänner smått i kanten, som få kunna

Alla mödrar skola med intresse och igenkännande läsa den fråga som Annie Åkerhielm här upptar till behandling. Och kanske någon av våra läsarinor har något att tillägga — i så fall äro diskussionsinläggen välkomna.

fritaga sig från att göra någongång. För vuxna öron betyder det inte mycket, ty man kan hålla av sina vänner fast man har blick för deras små svagheter, men ett samvetsomt barn kan bli upprört ända till tårar vid att höra mamma säga till en besökande vän: »Adjö, kära du, kom snart igen!» och sedan, återvändande till familjekretsen, utbrista: »Åh, jag trodde aldrig hon skulle gå!» eller skrattande berätta: »Hon är för komisk, kan ni tänka er etc.» Och all denna självdisciplin är nyttig, som sådan alltid är. Det är nyttigt att tänka efter om en sak hände i måndags eller tisdags, och om man har hört detta av den eller den. Vår konversationsmässiga avrundning av fakta förslappas utan tvivel nämnvärt. Det är nyttigt att se till att det råder överensstämmelse mellan ens ord och handlingar.

Om Lichtenbergers »Petit Trot» än förefaller oss germaner med våra senare utvecklade barn väl brådmogen, äro dock hans funderingar över de mindre önskvärda exempel de vuxna i hans omgivning ge honom ganska väl träffade och ganska lärorika.

Jag föreställer mig att för en mor med flera barn är det också ett utvecklande tillfälle till eftertanke och självprövning att skipa rättvisa mellan dem, att icke ge den rätt som gråter mest och icke låta svagheten för den minste taga överhand. Barnets rättskänsla är vanligen stark, och såras den av en verklig orättvisa i en än så liten småsak är det ett minne som sitter kvar för livet.

Och så är det alla frågorna som tvinga

till utredning av de egna åsikterna och mången gång till fördjupat tänkande över ting.

Frågor sådana som: »Mamma, brukade mammutdjuren vifta på svansen när de blev glada?» — kan man utan risk för sin auktoritet förklara sig inkompetent att besvara. Men det finns allvarligare spörsmål än så. Det är ju icke underligt att den lilla människan söker orientera sig i den värld vari han blivit inkastad, och man måste hjälpa till därmed så gott man kan. Stundom blir det en lek att besvara varje ny förklaring med ett nytt »varför?», och då bör man hålla uppe att svara och förbjuda flera frågor. Men ett och annat av de första, allvarligt menade varför bör man också behandla allvarligt. Särskilt gäller detta de teologiska ämnena. För mången bli kanske barnets frågor den första väckelsen till att fråga sig själv vad han eller hon egentligen tror eller inte tror. Och även om man har den saken någorlunda klar för sig, så återstår att avgöra hur mycket av ens övertygelse som lämpar sig för det spåda sinnet, hur man skall giva den en fattbar form o. s. v. Här som i allt umgänge med människor gäller det att man väl kan uppställa allmänna regler men i det enskilda fallet aldrig strikt följa dem. Det gäller att se in i den andres ögon, här de klara barnaögonen, och intuitivt leta sig fram till det som passar just detta barn bäst.

Och för övrigt är det här som alltid, att man lär sig rätta sättet genom tusen misstag, och när man tycker att man nu riktigt vet hur ett barn skall uppfostras så är barnet vuxet och stort. Det är alldeles som med livet i sin helhet: när man har lärt att leva, så är det tid att dö. Eller åtminstone att, i förväntan på det definitiva hemförlovandet, lämna scenen och förflytta sig till åskådarplatsen.

ANNIE ÅKERHIJELM.

CAP
Kejsarnougat

Förnämsta nougatchoklad
i 10- och 15-öres-bitar.

“FRAMÅT, FRAMÅT SKALL DET GÅ”

EN TITT PÅ DAMERNA
NÄRKES VACKRA

Landshövdingenskan Brita Elmquist.

DET HAR SAGTS MÅNGA GÅNGER att kultur och civilisation icke är ett och samma. Vilketdera som för en kort stund eller på civiliserat avstånd är att föredraga behöver man knappast tvista om, men att civilisation i längden är en mycket behaglig företeelse, så mycket är säkert. Och därför tröttnar aldrig en svensk resenär, som sett lite av andra länder, att falla i beundran över sitt eget land. Om och om igen skulle det svenska folket, som har så lätt att knota och rynka på näsan åt svenska besvärigheter — det kanske inte sitter så djupt, men det låter illa i alla fall — ha detta i sig: make till svensk civilisation få de leta efter. Det skulle behövas för varje liten grön svensk att han finge göra en tripp till de stora kulturländerna, som det heter, och det skulle nog gå honom som det svenska hembiträdet på Englandsresa. Fylld av förväntningar nådde hon London, men när tåget för igenom stadens östligare delar frågade hon bestört: "Bor det verkligen människor här?" Hon skulle vetat att där bodde människor, som stodo icke blott lika högt utan även några pinnhål högre på den s. k. sociala rangskalan än hon. Många av dem skulle hemma i Sverige i hennes ögon hört till "herrs-kapsfolk". Hon var van vid skandinavisk civilisation, vilket begrepp alls icke innebär materiellt välstånd — ack, nej, den svenska fattigdomens betydelse ha vi inte glömt, men även den har sin civilisation i landets ljusare delar. Svensk civilisation är hederlighet, ordning, trygghet och tafatthet. Och ofta paras den med djup kultur. Det vore kanske orätt-

hon så välklädd! Och välskodd! Men därför att Närke förhållit sig ganska tyst i Sveriges historia, har det icke betytt mindre. Ty där har alltid flitens lampa brunnit med klar låga, närd av gott bränsle i landskapets naturliga välmåga. Så har Närke blivit ett rikt jordbrukslandskap och ett livligt industricentrum.

Man skall heller icke tro att tystlåtenheten kring Närke bottnar i någon bristande lokalpatriotism hos närkingarna. Nej, den lever högt, glädjande högt, säga vi, som ha svårt att anamma kommuniska och kollektivistiska ideal. Vi få istället en högst borgerlig, sentimental tår i ögonvrån, när vi erfara närkingarnas rotfasta kärlek till sin bygd, som nu i sommar lättat på sin splendida isolation och tagit sig uttryck i Örebroutställningen. Det är inte värt att vi uppe i Stockholm sitta och voja oss över att "landsorten är tokig på sina utställningar" och mumla i vårt skägg om "utställningsterror", "reklamtrick" och vad allt. Reser man till ort och ställe ger man sig på nåd och onåd och talar i stället om utställningars betydelse som stimulans både i det ena och andra avseendet. Och vad nu särskilt Närke beträffar, så var det inte en dag för tidigt att det gav landet en puff om sin tillvaro.

Det är en omsorgsfullt utarbetad utställning. Örebro har ju med sitt myndiga slott, sina broar och många parker — ett helt bälte av park invid park genomskär staden — så många vackra vyer att man mindre känner saknaden av en till den yttre konturen till-

Det tillhör "Damernas egen" angenäma plikt att göra sin läsekrets uppmärksam på det kvinnliga inslaget i sommarens utställningar, där mycket värdefullt kulturarbete är att finna. Början göres med damerna i Örebro. Sundsvall och Jönköping komma sedan.

visst, men framförallt farligt att inte tillägga detta.

Särskilt skyndar man att göra detta tillägg, då tåget ilar fram genom Närke och man stiger av i den myndiga staden Örebro. Det finns mer sagoomspunna landskap i Sverige, Närke hör till de förnäma och tillbakadragna i systerkretsen, hon ger sig inte gärna ut på våghalsiga äventyr, utan för den lugna tillvaro som det en välbärgad och i livets praktiska skola sysselsatt syster ägnar och anstår. Hon har desslikes en ljus och fager apparition, än behagfull, än frodig, endast någon gång blir den mera karg och mörk, när hon vänder sig mot norr. Och så är

talande utställningsapparat. Ty det är Örebroutställningen näppeligen, placerad på en stor exercisslätt och inhyt i gamla kaseraner. Men det är ändamålsenligt. Och utställningen har desto mera inre halt. Ja, där finns jordbrukstekniska expositioner som äro så roliga och välgjorda att ett stockholmskt pennskaft, som inte bryr sig om skillnaden på sparris och timotej, såvida den inte stör i omelette, plötsligt finner sig djupt försjunken i studiet av de olika slagen timotejfrön och statistiken över mul- och klövsjukans härjningar i landet. Och hon ville i sin enkelhet göra honnör för allt det arbete, som från lärda professorer till minsta småbrukare i vårt land göres för att hon och hennes andra ovetande gelikar skola slippa timotej i stället för sparris i omeletten. Hon skulle kunna prisa lantlivets välsignelser ännu en lång stund på denna utställning om hon inte just nu uppdragade orsaken till en viss doft, som sveper över hela utställningsfältet. Mjölk är nog hälsa som det annonseras på mjölkpaviljongen, men mjölkdoften är inte hälsosam för en känslig näsa. Bäst att skynda in i glashyttan eller titta på den berömda närkingska skofabriktionen, som är utmärkt, när den bara inte fabricerar gredelina och kornblå utställningsskor, som förvilla det hederliga folkets begrepp om salongselegans. Utställningens tyngdpunkt är dock att finna i Stora expositionshuset och det är ju smickrande för det kvinnliga släktet att damerna här till största delen stå för rusthållet. Dock vill man hoppas att de icke varit med om att prisbelöna de många fula fotlamporna — vad som kan åstadkommas i smaklösa skärmar trotsar all fantasi! — och tyvärr även en hel del sorgliga rumsinteriorer. Däremot ökar det deras ära om de haft något finger med i den trevliga postutställningen. Låt oss hoppas det. Men annars räcker det med den ståtliga hemslöjds- och konsthantverksutställningen på deras konto.

Närkes hemslöjd är föga känd och har kanske inte så utpräglad typ som så många andra landskaps. Men att den är rik det har inte minst insamlingsarbetet för utställningen visat. När hemslöjdskommittén först sände ut sin anmodan till länets alla hörn att man skulle visa fram sin hemslöjd, gammal och ny, trodde den aldrig att resultatet skulle bli så imponerande. Men det kom mycket och övernog, så man visste knappt var man skulle göra av det. Det sista som man hade svårt att kassera fick åka in i den trevliga "klädkammaren", som är ett lyckat nummer i utställningsprogrammet. Sovringen och arbetet har sedan resulterat i en mycket vacker, instruktiv och väl avvägd hemslöjdsutställning, uppskattad av så väl expert som lekman.

Närkes burgenhet och lynnesart avtecknar sig i dess hemslöjd. Det är ljusa, lätta, nästan eleganta alster. Fina tyger, skira spetsar. Mycket damast och dräll. Och bondehemslöjden har otvetydiga drag av herrgårdskultur — man har svårt att avgöra var det ena slutar och det andra tar vid. En bild av Närke i sig själv!

Även utställningen av nya hemslöjdsalster

HOTELL NEPTUN

Gods rum med telefon från Kr. 3:—
Trevliga klubbrom.

Tel. Namnanrop.

GÖTEBORG
Vid Lilla Torget.

Fullständig restaurang.
Förstklassigt bord.

Liptons Té är och förblir
det bästa.

LIPTON är världens största och
ämnaste Téfirma.

— ÄVEN NÄRKESDAMERNAS LÖSEN OCH DERAS INSATS I ÖREBROUTSTÄLLNINGEN HEMSLÖJD ÄR VÄRD ATT LÄRA KÄNNA.

En Närkefru, som fick ta emot sitt hemslöjdspris av kung Gustaf.

Fontängården på Örebroutställningen.

och konsthantverk visar att hemslöjdsrörelsen hålles högt i Närke. Allt vore bra om man bara slapp se de tafatta proven, på handtryck, som härjar lik en modeepidemi i stad och på land — det är en farlig sjukdom. Jag vet knappt hur skickligt och konstnärligt smakfullt ett handtryck skall vara för att gälla som fullgott, man ser i alla händelser yttert sällan något dylikt. Men nu måste varenda ung dam med självaktning måla ihop sig en schal eller duk. Självaktningen skulle stå sig bättre om hon lät bli och förskonade närskligheten från de diletantmässiga utslagen av en teknik, som är svårare än någon annan just för dilettanter och välvilliga amatörer.

*

Man kan förstå att länets damer haft en arbetsam och glad tid för denna vackra hemslöjdsutställning. Själven i det hela har som sig bör landshövdingenskan Brita Elmquist varit i egenskap av hemslöjdskommitténs ordförande. Hon delar sin makes ivriga närke-

patriotism — landshövdingen har gått i skola i Örebro och hans gamla klockarkärlek till Närke har aldrig upphört, men nu fått ny näring i hans nya ämbete. Landshövdingenskan går med liv och själ upp i de intressen, som åligga henne. Att vara värdinna på Örebro slott måtte höra till livets angenämare plikter. Den ståtliga bostaden inom de ärevördiga slottsmutarna söker sin like bland svenska landshövdingresidens. Men värdinneskapet för landshövdingresidenset medför också många sociala funktioner utanför slottets väggar. Det är Röda korset, för vilket landshövdingenskan självskrivet är ledare, men fru Elmquists särskilda omsorg har blindarbetet, som också visar en imponerande avdelning på utställningen. "Bara de blindas arbeten kunde få lite större avsättning", säger landshövdingenskan. "Folk vill nog gärna köpa dem, men så när man har brått, blir det inte tid att ta reda på dem och den goda tanken försjunker i glömska."

I hemslöjdskommittén finna vi flera av stadens tongivande damer. Fru Regina Hagstrand, maka till förste provinsialläkare G. Hagstrand är en pampig dam, som har mycket att bestyra i Örebro. Hon tillhör nämligen Örebro stadsfullmäktige och är dess enda kvinnliga högertyrann — en verksam kvinna på många områden. En mera tillbakadragen representant för species femina är en annan stadens doktorinna, fru Brita Silfversparre, maka till stadsläkaren E. Silfversparre, som varit till särskilt stor nytta i arbetet för hemslöjdsutställningen. I fru Silfversparre fick kommittén en representant, som själv övar mattvävningens konst på lediga stunder och som har djupa konstnärliga intressen och konstnärligt påbrå. Fru Silfversparre är född Wettergren och tillhör den syskonring, varav brodern är Dramatiska teaterns nye chef, en syster den kända textilkonstnärinnan Ingeborg Wettergren i Arboga och en annan syster hemslöjdsexperthen fru Anna Wettergren-Behm, Uddeholm. Att fru Silfversparre fyller släktens traditioner i Örebro ses redan av hennes vackra hem, av den ryamatta hon har utställt på utställningen och av hennes livliga intresse för den stadens kvinnoförening, som tagit sig an damers kulturella utbyte. Concordia heter den och är Örebros Lyceumklubb.

Av övriga Örebrodamer, som tagit del i utställningsbestyren och i vardagslag ha en ansvarsfull verksamhet i "det officiella", böra nämnas fröknarna Anna Andersson, Signe Irving, Märta Grönvall och fruarna Sigrid Fridén, Ruth Broberg, Hulda Ekendahl och Ellen Freudenthal. Men med denna erinran vare dock icke glömd de många damer ute i länet, som var i sin socken och by tagit hand om insamlingsarbetet. Och fru Augusta Cassel, Stjärnsund, som stått för nästan hela anordnandet av utställningens välförsedda trädgårdsutställning.

*

Örebrobesöket får en lämplig och stämningsfull avslutning om man sparar utställningen av kyrklig konst, av Mörnerska boksamlingen och Saxons originella Närketopografi i slottet till sist. De skulle var för sig vara värda sitt kapitel, men då det kvinnliga inslaget här spelar en mera passiv roll i egenskap av an-

(Forts. sid. 700.)

Fru Brita Silfversparre.

Fru Regina Hagstrand.

Fönster putsas bäst med HÄXAN

ACK, SOM ETT FJUN SÅ LÄTT...

ÅTERVÄNDER DEN S. K. KVINNLIGHETEN?
VÅRA KLÄDER BLI FLADDRANDE, VÅRT HÅR
LOCKIGT.

"ENKELHETEN ÄR KONSTENS cocktail", sade nyligen en av Paris mest berömda modeexperter — nej, inte Poiret, utan Lelong, och man bör naturligtvis läsa *modets* för konstens. Men det blir mycket lätt för många cocktails som bekant — även för modet. *C'est déjà vu* brukar vara den obönhörliga dom, som förflyttar s. k. modenyheter till det nedersta helvetet, då de inte falla modeexperterna i smaken. Enkelheten, som var pikant, uppiggande, ny, oväntad, suggestiv — allt vad ni vill — *c'est déjà vu*. Får vi be om någonting annat.

Förlåt, men vem är det som ber?

Egentligen inte kvinnorna själva, åtminstone inte de som bo i det här nordliga landet. De trivas förträffligt med de raka, stränga linjerna, med frånvaron av allt krimskrams i dräkten. Det har varit mycket svårt att förmå stockholmsdamerna att lägga sig till med stilkänningar, att visa, att de ha en midja, försäkrar oss chefen för N. K:s franska damskrädderi, hr Jacobsson. De små ryschen, de lustigt omotiverade garneringarna, som ibland nästan föra 80-talets oroligt sönderhackade klänningar för vår fantasi, allt det kvinnligt betonade, som arbetar sig fram just nu, hälsas inte alltid med tillfredsställelse här hos oss. Och lika så gott är kanske det i många fall, ty åtminstone midjans markering kan vara lite farlig för de svenska damerna, anser hr Jacobsson. Den raka linjen passar ofta deras figurer bättre.

Vem är det då som gärna vill ha det kvinnliga modet? Ja, varför kommer ett nytt mod

Titta er omkring i världsvimlet ska ni få se: garçonnetypen börjar bli tunn-sådd. Damerna börja göra sig "söta" igen, inrama sina anleten i mjuka lockar och kläda sina lekamina i mjuka, fladdrande linjer. Gå vi verkligheten mot en s. k. kvinnlighetens renässans? Ja, låt oss höra vad modeexperterna säga.

En ung och chic stockholmsdam är 1928 med lockars svall i pannan.

Blonda lockar och stilklädnng, taft och tyll — vad höves oss mer? Konsulinnan Malily Nordbeck i en Lanvinmodell.

och varför blir det just så och inte annorlunda? Svårutredda fråga. Mera manlig psykologi än kvinnodito gömmer sig i den. Enkelheten blottar oss hänsynslöst, och det behövs väl ändå en liten smula mystik kring en kvinna? "Det behövs en krinolin för att upptända fantasin och drakar till duennor för att blåsa upp åtrån till passion", har det sagts. Nå, så långt behöver vi väl inte gå, våra stackars oskyldiga kläder ha väl andra uppgifter. Och om de feminiseras en liten smula, varför inte?

— Man skall nu bara inte tro, säger fröken Glantzberg vid Birgittaskolan efter att ha låtit organdi och crêpe georgette i fladdrande skapelser draga förbi oss, att när midjan kommer till sin rätt, ha vi fått rokokon till

förebild med detsamma. Det är alltjämt inget hopp för de fylliga. Midjan på klänningen övergår med en lång svängd linje omärkligt i höften. Endast en slank figur kan uppbära en sådan toalett. Det är något nytt, men den största nyheten är nog, att modet blivit *fladdrande*, så att säga. Och det verkar mycket kvinnligt med dessa draperier och våder i lätta stoffer, som flyta ut omkring figuren och röra sig som vingar, då man går.

Och så har vi fått lockar. Inte långt hår, men lockar som skalderna för hundra år sen. Snart kan vi sända vår älskade en hårlock. Ack, ja.

— Garçonnetypen har alldeles försvunnit som väl är, säger Stockholms Monsieur Antoine, herr Gustafsson, på la Vogue, nyligen hemkommen från en internationell frisörkongress. Där beslöts av dessa hårets mästare, att man skulle sända ut en kommuniké om hur våra frisyren bora se ut. Alltså till dagfrisyrer skall håret ligga i stora djupa vågor, som bäst åstadkommas med permanent-ondulering. Håret vid sidorna ligger en 2—3 centimeter nedom örsnibben, men nacken skall fortfarande vara slät och där går håret ner i en spets. Det är inte så slätt som förr i nacken, men får heller inte bli för tjockt, så att topparna böjer sig uppåt ovanför kanten av hatten. Man får lov att akta nacklinjen. Den där Greta Garbofrisyrer med lockar i nacken, som damerna lagt sig till med på sina håll, är ur frisörsynpunkt absolut förkastlig, tycker herr Gustafsson. Skall man framhålla det mest karaktäristiska hos den nya frisyrer är det nog, att fastän huvudet fortfarande skall vara litet och håret följa dess linjer, bör det i alla fall vara så pass långt, att man kan göra något av det. Till en aftontoalett hör en frisyr med små platta lockar, det ser mycket ljuvt ut. Man kan också kamma håret från öronen och låta det mötas i nacken. Men som damerna ha en viss motvilja mot den frisyrer, då de anse den missklädande med hatt, låter man lockarna framför öronen vara och kammar ändå sidhåret, så att det möts i nacken.

Kvinnligheten efter gamla hedervärda begrepp segrar alltså över hela linjen. Och det är ju inte mer än rätt. Inombords har den hela tiden funnits, eller hur?

Även eftermiddagsklänningen visar svall av spetsar och tyll. Modell från Karin Orres atelier.

EN KANALRESA FÖR ÅTTIO ÅR SE'N

DE SMÅ KNÖSARNA PÅ SOMMARNÖJE HOS "ÄDLA OCH LYCKLIGA" SLÄKTINGAR

BREVSKRIVNING PÅ DEN GAMLA, GODA TIDEN.

UPPSALA PÅ 1830- och 40-talen — behövdes mer än dessa ord för att framkalla minnena av ett under småstadens enkla yttre förhållanden högt utvecklat andligt och konstnärligt liv, ett rikt och givande familjeumgänge mellan goda och glada människor. Det var på den tiden, då Geijers, Atterboms, Malla Silfverstolpes och »de små Knösarnas» gästfria hem stodo öppna för allt vad universitetsstaden ägde lärt, vittert och konstnärligt bland egna invånare och mer eller mindre tillfälliga gäster. Till kretsen hörde även en del unga studenter, vilkas namn under senare årtionden blevo allmänt kända och aktade.

Vad som särskilt gör, att vi, som tillhöra en långt yngre generation, ännu känna oss så hemmastadda i de små Uppsalasalongerna och så gott som personligen bekanta med de uppträdande, äro de många samtidiga och senare skildringarna av tiden och orten. Malla Silfverstolpes egna memoarer, Anna Hamilton-Geetes »I solnedgången», Lotten Dahlgrens »Grannarna vid Kungsängsgatan» och Vivi Horns »De små Knösarna» framställa från olika synpunkter och ösande ur olika källor skiftande sidor av det liv, som levdes där, dess fröjder och sorger, så att vi till sist känna oss, som om vi själva voro med i kretsen.

Av denna anledning kan måhända även nedan intagna, förut ej publicerade resebrev från den äldsta av de små Knösarna, professorskan Alida Knös, mor till Tekla, vara av intresse. Det skildrar inga märkvärdiga händelser, men det är ganska typiskt för den tidens brevstil och för ett par ensamma damers känslor, funderingar och små äventyr under en sommarfärd.

Det må först omtalas, att Alida och Tekla Knös på sommaren 1848 slogo sig lösa och gjorde ett långt besök i Alidas hembygd, Västergötland. De gästade först Husaby prästgård och sammanträffade där med Teklas några år yngre väninna Agnes Hamilton, född Geijer, som nu var grevinnan på Blomberg och alltså bodde inom församlingen. Därifrån foro de vidare under små avstickare till släktingar och vänner här och där — bland annat till Gunnar Wennerbergs föräldrahem i Lidköping — och kommo småningom fram till Alidas barndomshem, den lilla herrgården Trehörningen — nu kallad Sjölanda — i Fors socken inom Älvsborgs län. Efter en längre tids vistelse där bröto de upp, gjorde ett kortare besök i Göteborg och återvände sedan kanalvägen till Stockholm och Uppsala, men stannade några dagar på säteriet Tösslanda vid Göta älv, strax norr om Lilla Edet, där de också hade släktingar. Resan därifrån och till hemmet i Uppsala skildras i brevet, som är ställt till husfrun på Tösslanda, Adamina Olbers, gift med Elam O., en brorson till Alida.

Den gamla Upsalabilden i Alida Knös' brev.

De små Knösarna känna vi till och det är angenäm sommarlektyr att läsa ett av Alida Knös skrivet brev, som hittats i en släktgömma och som i tidens älskvärda och känslsamma stil skildrar en kanalresa hon gjort med sin dotter.

Brevet är skrivet på ett ark i kvartformat, å första sidan prytt med en litograferad vy av Uppsala, som här återgives. Det lyder så:

»Den 6 October (1848).

Kära Söta Adamina! Det är mig nu som om jag inträdde denna klara morgon på det vackra Tösslanda; jag ser de små friska brunögda gossarna leka på gården och skyndar in i den solupplysta murgrönkransade förstugan. Där sitta Ni alla vid det nätta frukostbordet. Jag faller Er alla ömt i famn, jag kan ej dröja längre, värd, värdinna, Mamma, och Ni små flickor, älskvärda och älskade familie; med tårfulla ögon tackar jag Er för den innerliga vänskap Ni visat oss, för de glada dagar vi fått vara ibland Er. Bland min hemorts ljufva minnen stå dessa som en ny ljus bild, som jag gärna och ofta återkallar, och Du vet ej af, söta Adamina, hur många gånger jag står på Balconen och ser ut åt den blåa sjön och sedan inåt på Dig — på barnen, och smekande omger Er alla. Hur skön fastän vemodig var den sista morgon, då vi stilla i båten rodde fram mellan de vackra stränderna. Jag hade Er och min bror omkring mig och kände varmt hela värdet af at äga och smärtan af at förlora Er. Och hur bitert var det, då jag sedan såg Er stå på Strand och kände mig alt längre och längre dragen ifrån tills min tårfulla blick ej längre hann Er, och hjärtat blott tusend gånger kunde ropa Er farväl!

På Trollhättan gingo vi i land och sågo de ståtliga fallen, voro också uppe med Jans hos en Herr Pettersson. Hans fru, som hade hälsningar till Ninny, uppehöll Thekla så att jag, redan ombord, knapt fick henne med, så hastade den obevekliga Capten. I denna oro och utan at kunna säga ett ord skiljdes vi der från Marianne och skyndade ned i hytten för att rätt känna vår ensamhet bland alla de främmande människorna.

I Wenersborg stannade vi och gingo upp för at se staden, som syntes oss gles och

tom. Kl. 12 då vi hvilat ett par timmar begynte fartyget att gå, och sedan blev ingen sömn. I dagningen häfde sig den stygga Venern så, och slog med sådant dån med sina böljor jemfartyget at vi helt förskräckta flögo upp, klädde med möda på oss, så gungade det, och frågde Capten om det var farligt. Och fastän han svade Nej — var det hemskt och ängsligt tills det blef ljust,

och vi vid Eken stannade litet. Här hade vi det nöjet se Adlercreutz komma och gå ombord. Då satte vi oss på däck, fick någon at tala vid, vädret var vackert som trackten och vi plockade blommor till och med. Frukostar och middagar åts på bästa vis som enda tidsfördriv. Det öfriga sällskapet slogo sig tillhoppa, Herrar och Damer, spelte kort, skrattade, skrek och stojade at det stod härliga till. Vi stickade i vår lilla Cell eller satt helst uppe och såg på vattnet och stränderna. I Forsvik der vi stannade Söndags afton kom en Dame och bad att få gå ombord och se! det var den snälla Betty Ehrenborg. Hon kom för att råka oss och passera natten med i vår Hytt. Och der blef ett samtalande, som ej tillät någon sömn at slippa in. Det slumrades litet för at straxt börja eller fortfara i tal och svar. Kl. 6 gick hon, då vi voro vid Rödesten. Vädret är oändligt vackert, och öfverfarten af Wetteren den mäst angenäma. Thekla upptäckte en hägring som förtjuste oss. — Capten var vid gott lynne och sade sig hela sommaren ej haft en så lugn resa, men häftig är han, om man ej lyder commando, och reste verkligen ifrån 5 Herrar Passagerare som gått i land litet, och måtte så komma efter i en liten båt, då han stannade med fartyget. Herrarna voro ganska arga och ordväxlade alltför häftigt med den vrede Capten, at jag fruktade en boxning, men det lade sig ovädet snart.

Tredje natten hvilades ett stycke nedom Söderköping, der vi sedan voro uppe och sågo kyrkan och hälsade på fru Lindblad. Der syntes och försvann 2:ne fröknar Indebetou, som besökte Capten, deras släktinge och vi också igenkände sedan Marstrandsresan. Bråviken öfverfors nu även i sötaste väder och utan känning av sjösjuka, och utanför Södertelje stannades öfver natten. I ett strålände solsken kl. 11 på onsdagens förmiddag sågo vi det granna Stockholm. Ingen väntade oss före midnatten och voro emot oss, men Adlercreutz följde oss till Ninny, som var helt öfverraskad. Våra saker fördes sedan till Drottninggatan nr 22, der vi innanför en stor sal hade ett vackert rum, bevakades af en arg fru och hade en hostande rådmann till granne. Här passerades nu 9 rätt roliga dagar. En afton gingo vi ut till

(Forts. sid. 699.)

Grönsallad med tomater tillredd med

REYMERSHOLMS KRONOLJA

är en både hälsosam och billig rätt och bör under sommartiden varje dag ingå i mathållningen.

Vitaminer förekomma rikligt i sallad.

Recept å Grönsallad med tomater:

4 salladshuvud, ¼ dcl. vinaigre, ättika eller Några tomater, citronsaft. ¼ dcl. kronolja. Salt, vitpeppar, socker.

Beredning: Salladen sköljes och klappas väl in i en handduk och skäres i strimlor, helst med försilvrad kniv. Tomaterna skäras i klyftor och blandas med salladstrimlorna.

FÖRSTA PRISET I ELEGANS

MODEHUSET JENNY VANN ÅTERIGEN MODEPRIS I PARIS.

TÄVLAN, TÄVLAN ÄR DAGENS lösen! I säsongens elvte timme har man här ordnat tävlan av hästar och hundar, av småbarn och eleganta kvinnor.

Den sistnämnda tävlan försiggick i det galleri som kallas Les Portiques och som ligger vid Champs-Élysées. Och man kan förstå att icke endast de aktriser som denna dag agerade manekänger, voro välklädda, utan hela publiken var hyperelegant. På den lilla scenen trädde de fram en efter en, Mistinguett, Cocéa, Rahna etc. och mottogs av applåder. Skapelser från husen Lanvin, Lelong, Chéruit, Beer, Jenny passerade revy.

Där fanns en mängd stilkädnningar och klädningar i s. k. princessform visande att den raka linjen är på retur, och vad kjolarna beträffa voro de långa än bak, än i sidorna, och detta varslade också om att den korta kjolen hotas på allvar.

Pépa Bonafé, som under ett år fått glädja sig åt elegantstävans vandringspokal, ett litet mästerverk i guld och elfenben, överlämnade densamma till årets pristagarinna, Yoland Laffon, vilken på ett mästerligt sätt uppbar en klädning i tyll över en stomme av guldbroderad spets. Tyllen var i den vackra färg som kallas »écaille blonde» (ljus sköldpadd). Till denna toalett bar hon en halvstor klockhatt, litet uppsvängd framtill och som lät ana en underklädsel i gulbruna, platta småblommor. Den andra pristagarinnan Jeanne Aubert bar en klädning i blank, gråvit satin, konstfärdigt arbetad, samt till denna en hätta av pärlor. Det märkliga var att bägge dessa toaletter voro utförda i huset Jenny, vilket förra året också tog första priset.

Man kan förstå att en dylik seger kom

Yoland Laffon i den Jennytoalett, som vann första priset i modetävlan.

hela detta modehus att stråla, från »Jenny» själv till underdirektrisen, försäljerskorna, atelierföreståndarinnorna, arbeterskorna och springflickorna »les petites mains». Och vid den fest, som några dagar senare anordnades i firman, stod glädjen högt i tak. Salongerna prunkade av blommor, och under jubel överlämnade pristagarinnan till den ateljé som förfärdigat toaletten 50,000 francs. Femtio arbeterskor fingo sålunda vardera 1,000 francs som belöning för sin skicklighet och flit, medan de andra 50,000

francs, som återstodo av modeprisbelöningen, gingo till de ateljéer som arbetat för tävlan, pengar som kommo väl till pass just nu när sommarferierna stå för dörren...

Monsieur Rosenthal, denne givmilde patriark och mode-donator med rött helskägg, hylades med blommor av husets yngsta springflicka, och det hölls tal för madame Jenny. Ett av de nummer, som arbeterskorna säkert fann mycket tilltalande, var stormningen av buffeten som bjöd på champagne och glace och fina småkakor i krusat papper. Och det roligaste var att få servera sig på samma gång som de inbjudna. Bland dessa var det många att titta på! Där var miss France, som erövrat andra skönhetspriset i Amerika, slank och elegant med en mamma som såg ut som en äldre, fattig syster till den unga sextonåriga skönheten, vilken var tip top i sin vita klädning och blå kapp, broderad med vita prickar — från Jenny, förstås! Där var de Waleffe, modekrönikören i korta knäbyxor... Där var Maurice Chevalier, som parisiskorna älska på varietésce-nen och som nu skall till Amerika och tjäna millioner! Där

var madame Jenny själv, så enkel och söt, med sitt gråsprängda, kortklippta hår och i en smultronfärgad klädning »deux pièces». Där var damer med blommor i hattarna och med klädningar av rysch... Där var den stränga Premjären på ateliérm med rosenbukett på axeln — hon satte upp en så ljuv min som om hon aldrig skrikit »taisez-vous!», när det pratades för mycket under arbetet.

Ja, allt var en fest och gamman!

PARTOUT.

LYCKLIG DEN SOM RESER...

LYCKLIG DEN, SOM RESER STRAPATSRIKT! Som reser fattigt, slitsamt.

Och lycklig den som får uppleva den speciella tjusningen av resors bekvämlighet. Hotells bekvämlighet. Leken att leva i lyx.

Men de båda måste höra ihop. Den som bara reser bekvämt är beklagansvärd. Sådana människor äro också ofta ogglada, blaserade, otacksamma, för att de inte veta hur roligt det är, det där som de ta naturligt. Och de som alltid resa fattigt är värda alla de andras djupaste medlidande.

Bilder tåga förbi av dessa båda sorter. Den rika damen, vacker med en vemodig, en smula högdragen skönhet, bakom vilken låg och lurade en annalkande ålderdom efter ett liv, som varit kanske bara halvt. Hennes man, vithårig, korrekt och absolut tyst. De hade plöjt igenom Indien och skickat hem koffertar, lastade med hänförande saker. Och nu skulle de plöja Japan. »We are worn out», sade hon. »Våra kläder och själar, allt är utslitet.» Och hon visade mig en liten japansk skål, som

jag begrep måste vara vanvettigt fin, så som hon älskade den.

Och paret med de fem barnen på fördäck till Sassnitzfärjan hem — för dem var hemma nordligaste Norge. Hela färjan var förfärad över detta unga par med fem stilla barn. De hade försökt slå sig fram utomlands — han såg ut som Hjalmar Ekdahl — och misslyckats. I dagar och nätter hade de farit, de anade inte själva hur fruktansvärt de hade det och hur modiga de voro — hon var, ty hon slet ju värst, liten, ung och blond som i en bok.

Man ser sig själv pendla mellan de där båda sorterna. Sitta en natt till fyra på morgonen på en järnvägsstation, för att man inte ansett sig ha råd att ta ett hotellrum, man ser sig själv släpa på två kappsäckar — förr voro kläderna inte så små och kängor var tunga don — och väcka uppmärksamhet på gator i städer på gränsen mot österlandet, där det var och väl ännu är en oförklarlig motsättning att hyggligt klätt folk hjälper sig själv, man ser sig

— som nu — med njutning efter en tredje klass resa handskas med ett första klass badlakan och med djup belåtenhet granska första klassens prydlighet i sitt hotellrum. Herrar förstå nog inte det där — att ta i en handduk med innerlig tillfredsställelse. Det är kvinnors plus i en resa. Jag tittar upp i taket. Där hänger en modern krona av glas, ren, vit, utan otäcka ornament. Och annars överallt belysning, där den ska finnas. Så att man slipper krypa ur sängen och med en ödslig känsla av övergivenhet tassa över golvet på en sjaskig s. k. matta och släcka och sedan treva sig tillbaka igen med den där underliga känslan av andras liknöjdhet, som följer med en knapp kassa. Badrummets kakel, alla knappar som trollo fram starka lågor och milda lågor just där de ska vara, det är den ena sorten. Att röra vid den med en frysning — vad i all sin dar ska det här kosta? Det är en välbekant smak av den andra sorten. Och först de båda ihop gör ett helt.

VERA v. KRÆMER.

PENSIONAT FURUVRÅ

AV ELISABETH HÖGSTROM-LÖFBERG.

VILLA FURUVRÅ VAR INTE URSprungligen byggd för någon pensionärrelse, men när direktören, som haft det till sommarnöje, med dunder och brak störtade omkull, och banken blev dess ägare hyrde styrelsen ut den till änkan efter en av deras tjänstemän, som satt i ömmande omständigheter och måste starta någonting till sin försörjning.

Den lilla rödgråta fru Magnusson visade sig dock snart i avsaknad av alla de egenskaper, som kunna göra en inackorderingsvärdinnas mödor fruktbarande. Inte kunde hon laga mat, utan råkade genast med hull och hår i händerna på billiga och underhålliga tjänsteandar, och inte hade hon den ringaste människokänedom, så hon något kunde sovra sina gäster och anpassa dem efter varandra. Fröknarna Hell, som blevo hennes efterträdare och lade rörelsen dietiskt, höllo stånd något halvår längre, och sedan ännu en förgäves provat sin lycka stadgades det till ett axiom att villan låg för långt från staden och med för dålig bilväg för att folk med nutida anspråk skulle tänkas frekventera.

Men när ännu ett par år hade förlutit och byggnaden börjat förfalla rätt betydligt, där den stod oeldad och obebod, uppenbarade sig en dag på mottagnings-tiden hos en av direktörerna, som hade fastigheterna om hand, en spekulant, som inte var svår att komma överens med. Det var ett fruntimmer, men inte av den päls-höljda och silkesmaskerade sorten, utan ett enkelt och stabilt exemplar, som icke utan svårigheter hade slupit in till den mäktige. Redan konturerna voro betydligt avvikande från den tankstrecksfasad, som modets kodex fordrar, och den vida, mörkblå cheviotskjolen slutade helt nära en vrist i hemstickad yllestrumpa, medan pälsbarretten vilade tryggt mot en hårkorg, som liknade en mer än halvvuxen nätmelon och fulländade intrycket av något förhistoriskt.

Någon tafatthet besvarade emellertid in-

galunda den besökande, och hon stegade fram till skrivbordet, och presenterade sig utförligt och glatt.

»Mitt namn är Hulda Eriksson, och nog känner jag igen herr Direktörn, fast herr Direktörn förstås inte kan komma ihåg mig! I alla fall så var det jag, som skötte hus-hållet åt assessor Hage i livstiden och herr Direktörn brukade inte så sällan komma till oss på middag — —»

»Åh, så — jaha — god dag, min bästa fröken Eriksson» — direktören reste sig med en liten omedveten smackning halvt ur fåtöljen och bugade sig för minnet av oförljkenliga rostbiffar, sillgratiner och omeletter, »varmed kan jag stå till tjänst?»

»Jo, det var om den där villan — Furuvrå står det målat på henne — ute vid Lindöbanan — Jag har så länge funderat på att köpa mig något eget och ta emot gäster, och nu har jag fått sån smak för det stället — säg mig därför på en gång, vad som är sista priset?»

»Sista priset?» Direktören kände sig något konfys, men slog till med en siffra, som kunnat kallas lagom i överkant, då allt därute var nytt och oklanderligt, och han tillade därför också senare »— fast en del reparationer torde nog kanske vara behövliga —»

»Det betyder ingenting», svarade fröken Hulda storslaget, »jag har en kusin, som varit något byggmästaraktigt, men är litet avsigkommen genom den välsignade spriten, och det tänkte jag han kunde komma ut och sköta om, så får han äta upp sig, kräket, och jag ska nog hålla tummen på'n — —»

»Fröken Eriksson är alltså betänkt på att köpa villan, som den står och befins?» sade direktören småleende, »men får jag lov att fråga vad fröken Eriksson i så fall kan ställa för säkerhet?»

»Säkerheten har jag med mig — det är bara till att räkna, var så god!» och med en gest av rituell högtidlighet räckte fröken Hulda tvärsöver bordet fram sin handväska. Först och främst fanns det en motbok, där hennes besparingar under åren tornats upp till en vacker summa, och vid sidan lågo ordnade sedelbuntar, som mer än väl täckte beloppet.

»Jag har haft del i gården därhemma i Sjöaker förstås, men nu är det sålt sedan bror min farit till Amerika till sina söner — hade jag bara varit karl, så skulle den dagen minsann aldrig behövt komma, då främmande människor skulle stått på fars trappa och sett på årsväxten, men nu är det som det är, och jag får i alla fall lov att ha mig något eget. Steka biffar tror jag jag kan säga att jag kan med, och koka in ål, så geleet duger till spegel och nog kan jag också bädda upp en säng — direktörn minns nog själv hur ömtålig och kinkig assessorn var sista året han levde, och aldrig låg han någonstans, varken på hoteller eller vilohem, så bra som hemma hos sig, det sa han många gånger på det sista — —»

Fröken Hulda blev blank i ögonen och gjorde en paus, men direktören passade icke tillfället för att avbryta henne — det var inte utan att han var en smula imponerad, och han önskade att alla affärer varit så enkla och rediga som denna. Och så skrevs kontraktet, och banken behöv-

de icke mera annonsera ut sin ideäliska; vinterbonade tiorumsidyll.

Fröken Huldans pensionärer kommo icke rusingande, utan duggade en efter en, men de voro så mycket mera stationära, när de väl hade kommit underfund med hennes principer. Det var inte bara maten — trots att hennes söndagsmiddagar förde tanken till fordomsdags visitationer i prostgårdarna på landet, men lika mycket den atmosfär av renlighet och hemtrevnad som hennes egen person osvikligt förde med sig. Fast hon förenade i sig en visserligen enkel, men i omtanken allestädes närvarande värdinna och en kokerska och högsta kapacitet hann hon med att ägna personligt intresse åt var och en av sina gäster och fråga efter deras förtretligheter och glädjeämnen under dagen.

Flertalet utgjordes av kursbesökande ungdomar och medelålders kontorsfolk och på förmiddagarna voro de enda hemmavarande gamla revisorn och fröken Leijonstolpe. Den sistnämnda var en stiftsjungfru av obestämd ålder, som för sin brottsliga vestaltjänst hos en gammal onkel belönats med en otillräcklig livränta och en besvärande dövhet. Med fröken Hulda hade hon träffat uppgörelse att få bo för halva avgiften mot att hjälpa till i hushållet, en handräkning för vilken denna naturligtvis icke hade den ringaste användning, och som för länge sedan blivit inskränkt till att hon varje förmiddag helt nådigt kom ner i köket och drack tre koppar starkt och utsökt kaffe. För övrigt sysslade hon med att sy om och modernisera sina klädningar och hattar, hon fick i nattens drömmar de mest förtjusande, aristokratiska idéer och hon köpte modejournaler och studerade varuhusens kataloger för att kunna vara up to date. Till något helt nytt tygstycke räckte aldrig hennes finanser, och några egna resor in till staden brydde hon sig sällan om att göra, ty hon hade alltid haft aversion mot att trängas med den ouppfostrade

(Forts. sid. 703.)

Midsommaraftonen sammanvigdes i S:ta Maria kyrka i Ystad bataljonsveterinären i Fältveterinärkårens reserv, distriktsveterinären Sven Wallgren och fröken Anna-Lisa Bjurström, dotter till vice konsul Einar Bjurström och hans maka, född Hallbäck.

Bröllop firades midsommarafton mellan kontorschefen i A.-B. Roberts, Örebro, Ivar I:son Rockström och skolkökslärarinnan fröken Karin Olson, dotter till grosshandlaren Erik Olsson och hans maka, Örebro. (Ebba Sundewall, Örebro, foto.)

S O M M A R P O T P O U R R I H

F U R S T I N N O R, C A M P I N G, F I L M, K

Till Iduns tävlan om den bästa campingbilden ha bidragen redan börjat anlända — se här några prov! 25, 15 och 10 kronor utdelas som pris i tävlan och 5 kr. betalas för varje publicerad bild. Sänd in bidragen under märke "C a m p i n g", Iduns red.

Hövdingen tänder fredspipan. A. Falk, Karlskrona.

Det lagas härliga rätter i skansen. Insänt av G. R., Stockholm.

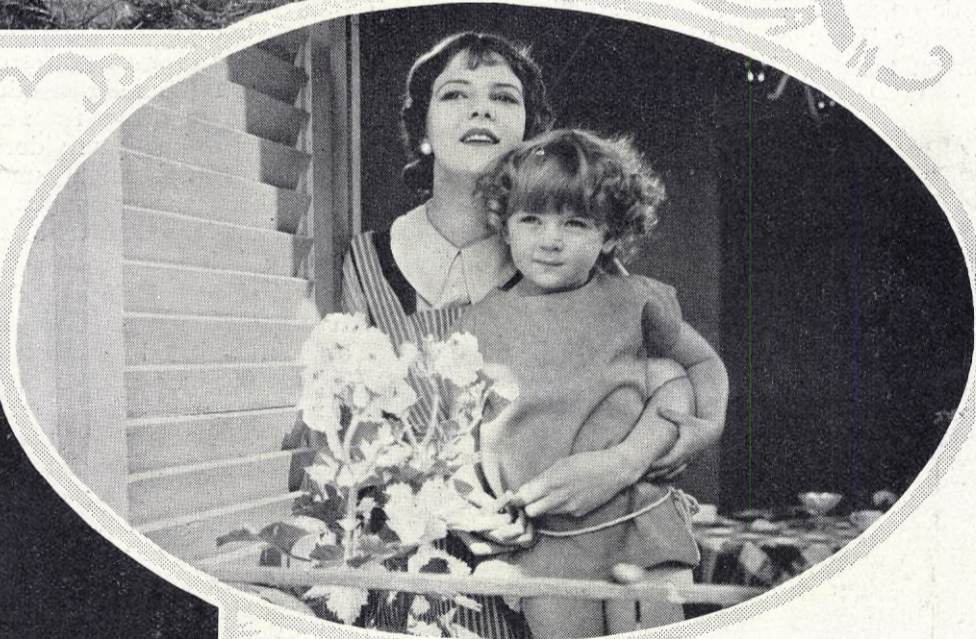

Man gör sig hemmastadd i skogen. A. Falk, Karlskrona.

Sommarens filminspelningar ha börjat i Råsunda. Den första filmen bygger på manuskript efter Strindbergs "Brott och Brott" och Lars Hansson spelar den manliga huvudrollen.

Lars Hansson, återbördad till svensk film, gör sin rentré i Strindbergsfilmen.

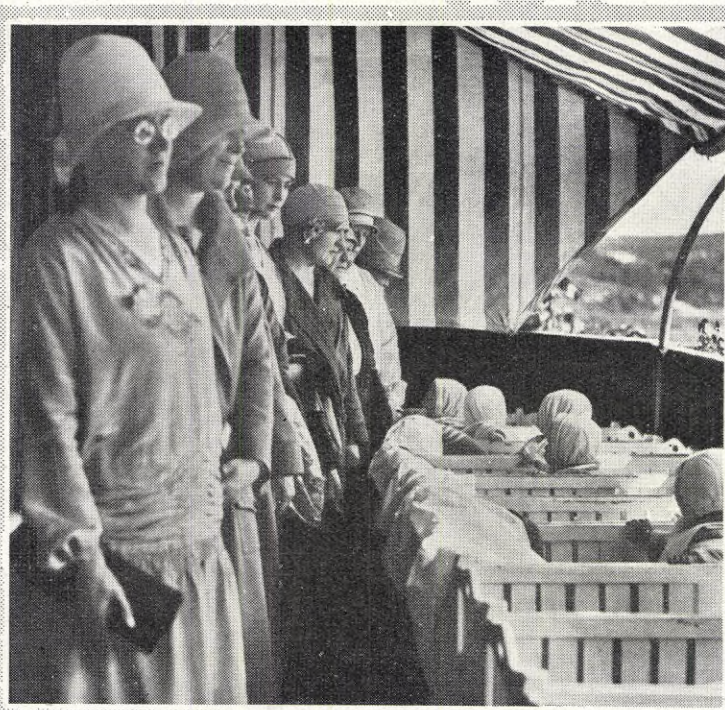

Den engelska skådespelerskan Elissa Landi och en liten 3-årig filmstjärna i Strindbergsfilmen.

M I F R Å N O C H U T I F R Å N

N S T O C H U T L Ä N D S K A B E S Ö K.

Överst t. h.: Prinsessan Astrid har återkommit till Belgien från jubileumsvisiten i Sverige och ses här strålande som alltid på besök med sin make hos Royal Sailing Club i Gand. — I mitten fr. v.: Amerikanske ministern Harrison och Yalekörens dirigent Mr Bartholomew och fru gästa Stockholms stadshus, äär direktör Juhlin-Dannfelt är värd. — T. h.: Yalekören, de amerikanska studentsångarna på Europaturné, uppväktar kronprinsen, som ses mellan damerna. — Nederst t. v.: Skulpt-

trisen Anna Palm, som bl. a. väckte uppmärksamhet med sin mussolinibyst för något år sedan, har nu fullbordat en ny skulptur "Psyke". Den sändes i dagarna till fru Elin Persson i Örebro för att uppställas i hennes park. T. h.: Damer och herrar i Finlands fattigvård ha gästade Sverige på studiebesök och hade många berömmande ord för Stockholms sociala institutioner. Här besök på barnhemmet Eurenii minne.

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

HELENA HALLSTRÖM.
Fröken, Saltsjö-Storängen. F. d. inneh. av Zanderska hel-pensionen för flickor.
80 år den 21 juli.

FANNY BAGGE.
F. Wockatz, Göteborg. Änka efter disponenten Ossian Bagge.
75 år den 17 juli.

DISA von POST.
F. Tegnér, Tullinge. Maka till disponenten Adolf von Post.
75 år den 20 juli.

ANNA SILFVERSKIÖLD.
F. Warholm, Styrso. Maka till f. d. sjukhusläkaren d:r Peter Silfverskiöld.
70 år den 16 juli.

HERTHA MYRIN.
F. Zetherström, Säffle. Änka efter kronofogden Johan Vilhelm Myrin, Säffle.
65 år den 14 juli.

ELISABET SEDWALL.
F. Edlund, Rengsjö. Maka till kyrkoherden i Rengsjö Anders O. Sedwall.
60 år den 10 juli.

JANKEN WIEL-HANSEN.
Fröken, Stockholm. Stift. av Sthlms Kvinnliga Fäktklubb. Dotter till grosshandlaren Wilh. Wiel-Hansen.
60 år den 11 juli.

ANNA BERGSTRÖM.
F. Zetterberg, Vara. Socialt och kommunalt verksam. Maka till landsfiskalen V. G. Bergström.
60 år den 16 juli.

VALBORG ELVERS.
F. Örtenblad, Stockholm. Maka till redaktören för Post- och Inrikes Tidningar Johan Elvers.
60 år den 17 juli.

MARIA BÄCKSTRÖM.
F. Janson, Stockholm. Änka efter skådespelaren Oscar Bäckström.
60 år den 21 juli.

MARIE LOUISE MAGNUSSON.
F. Kjellgren, Göteborg. Maka till bankdirektören A. F. Magnusson.
55 år den 13 juli.

ANNA HOLM.
F. Linnell, Jönköping. Änka efter advokaten Gustaf Holm, Jönköping.
55 år den 17 juli.

DIKA CELSING.
Fröken, Stockholm. F. d. översköterska vid Serafimer-lasarettet. Dotter till kammarherren L. A. Celsing.
55 år den 18 juli.

AGNES WIESLANDER.
Fröken, Tockarp, Förslöv. Konstnärinna. Dotter till v. häradshövdingen S. V. Wieslander.
55 år den 21 juli.

HILDA MAUNSBACH.
Fru, Katrineholm. F. d. ordf. i Röda Korsets lokalavd. m. m. Maka till disponenten A. Maunsbach.
50 år den 1 juli.

ADA SCHUBERTH.
F. Gripensvärd, Djursholms Ösby. Maka till bankdirektören John Schubert.
50 år den 14 juli.

STINA WASÉN.
F. Ström, Svanshals. Maka till kyrkoherden i Kumla och Svanshals, kontraktsprosten Karl Wasén.
50 år den 14 juli.

ALMA SUNDBECK.
F. Karlson, Halmstad. Maka till majoren vid Hallands regemente Pontus Sundbeck.
50 år den 16 juli.

JEPPA WITTE.
F. Bergner, Stocksund. Maka till chefen för Statens Centrala Frökontrollanstalt, professor Hernfrid Witte.
50 år den 17 juli.

EMI JOHANSSON.
Fröken, Tomteboda. Första lärarinna vid Tomteboda Blindinstitut sedan 1914.
50 år den 18 juli.

PUTSMEDLET fönster, speglar, badkar, kakel, vitmålad panel, aluminium, kranar, mässing, nickel, tenn, vita tygskor m. m. är

Ni fördelaktigast använder för

E N K V I N N L I G T E O L O G

EMILIA FOGELKLOU FYLLER 50 ÅR.

»VI SKOLA STÄNDIGT VIDGA VÅR inre värld genom att älska mera, och därför också inom oss rymma eller bära mera av hela yttervärldens tillvarorikedom.»

»Därinne i min Gudsvärld lyste alla möjligheterna i verklighetsljus. Härute på min vaktpost i den faktiska världen ser jag dem grumlas, fläckas, förfuskas av mig, som ingalunda mäktar låta Guds musik spela på alla mitt väsens strängar, utan på sin höjd kan få någon enda livstråd i en dallring, som jag kan uttrycka i handling. Och trots detta inre lidande av min begränsning, måste jag handla, måste jag låta alla rika möjligheter gå under i någon enda liten verklighetsskapelse. Ty, ve mig, om så icke sker. Vill jag icke (blir jag inte villig att) förlissa min inre värld i ett än så litet tillskott till den yttre — då är detta en sjukdom till döds för alla mina möjligheter, och inte blott för den enda, som jag nekade verklighet. För den inåtvände kan handlandet hava något av dödens bitterhet, såsom en dom över hans litenhet. Han blir lätt den mannen, som gömde sitt pund under jorden. Ty icke i eget, men väl i andras handlande skall han kunna förnimma huru, trots allt, de många prisgivna handlingarnas tysta musik gör det enda förverkligandet till något vida mera än ögonen kunna se. Förmådde vi skåda skulle vi finna, att denna hela väsendets ljusbrytning genom en enda fattig droppe verklighet gäve alla spektrets färger åt regnbågsbroar i det fjärran — —»

Det är i uppsatsen »Handlandets rika armod», som Emilia Fogelklou yttrar dessa för henne så betecknande ord. Hon själv är både den inåtvände, som helst skulle vilja försjunka i världsfrämmande kontemplation och den, som fått »en vaktpost i den faktiska verkligheten». I sin rikedom kan hon förena, både den mystiskt betonade filosofen och handlingsmänniskan, som fyller praktiska uppgifter. Det har nog inte gått utan strid, men i själva verket tjänar hon icke två herrar. Vi kunna läsa

Emilia Fogelklou.

Sveriges första kvinnliga teolog och en kvinna, vars skriftställarskap har stort inflytande i vida kretsar, hyllas i denna erinran med anledning av sin 50-årsdag den 20 juli.

mera om hennes utveckling längre fram i samma uppsats om handlandets armod. Det är ord, som ha tillämpning på litet var, liksom de flesta Emilia Fogelklou talar. Ty hon talar om det hon har upplevat, det inre upplevda, omsmält till verklighet.

»Vi gå så gärna i handlingsdröm om något annat och kväva möjligheterna just här och just nu. Omständigheterna må synas förlamande för den säregna duktigheten, den säregna begåvningen — så mycket större än den arbetskraft de kunde ha utlöst ur någons inre, till väsendets förmån. Där ditt väsen kan besegra »omständigheterna» i stället för att fly dem, där skall det också — i de flesta fall även synbart — främja din begåvning och tvärtom.»

Från sin vaktpost i den faktiska verkligheten, där Emilia Fogelklou alltjämt finnes har hon utträttat många ting till samtidens fromma. Som vi alla veta har hennes gärning en gång varit pedagogens, hon har varit lektor vid Kalmarseminariet och är vår första kvinnliga teologie kandidat. Numera ägnar hon sig åt författar- och föreläsningsverksamhet och åt sin man doktor Arnold Norlind och sitt hem.

Då Emilia Fogelklou 1927 fick Iduns pris skrev doktor Natanael Beskow några ord om henne med anledning av hennes författarskap vilka här anföras:

»Man möter en personlighet för vilken i sanning intet mänskligt är främmande. Mystikerns inre skådande och enkla folkliga fromhet, det djupast kristliga och det religiöst primitiva, den enskilda själens såväl som samhällsbyggandets historia, ett tankessystem såväl som ett konstverks själ — allt blir för Emilia Fogelklou en yttring av människovardandet och en uppenbarelse av den skapande Anden. Det går inte lekande lätt att finna den dolda meningen, som ger syntesen: man anar kamp och vända; själva den språkliga formen kan bära märken härav — kanske mer i de tidigare arbetena än i de senare. Men så är också det som bäres fram såsom frukt av upplevelse och tankemöda äkta; det är djupt individuellt-personligt och dock — eller just därför — allmänmänskligt. Av samma skäl är det enhetligt; trots mångsidigheten. Det mångskiftande materialet har upptagits i en personlighet, stark och rik nog att assimilera det. Det blir till ljusstrålar, uppfångade från en hel värld av ljuspunkter och brytande sig i ett själssprisma, genom vilket de samlas till ett ackord.»

En av sina böcker presenterar Emilia Fogelklou i ett företal som »erinringar från en tillryggalagd arbetsväg». Det är på denna arbetsväg hon alltjämt vandrar och där hon finner rika skatter att skänka oss.

"F R Ö K E N U G G L A"

»Det är rätt — varje utmärkelse, som kommer fröken Uggla till del är välförtjänt.» Så ungefär ha väl många forna Lyceumelever och Lyceumvänner sagt sig i dessa dagar, då de sett att fröken Anna Uggla, föreståndarinna för Lyceum för flickor i Stockholm, blivit tilldelad medaljen i guld av åttonde storleken med inskrift »För medborgerlig förtjänst.» Den aktuella anledningen till utmärkelsen var fröken Ugglas 25-årsjubileum med sin skola som dess föreståndarinna. Detta jubileum har även hugfäst på andra sätt vid vårterminens avslutning, bl. a. genom en donation på 10,000 kr. av anonym givare till fröken Uggla att användas för hennes premiefond. Vidare hade forna elever och deras föräldrar samlat till en hedersgåva, bestående dels av en penningssumma, dels av en matta från Svensk Hemslöjd.

Allt detta bär vittne om den uppskattning och tacksamhet fröken Uggla är föremål för bland sina elever. Under hennes egid har Lyceum för flickor

Anna Uggla.

ryckt fram till en av våra ledande flickskolor, aktad och respekterad för sin goda anda och gedigna halt.

Flärdfritt och plikttroget har hon stått i spetsen för denna läroanstalt och förutom det mått av kunskaper som hennes skola plantat i den ena årsklassen flickor efter den andra är det just med denna sin flärdfrihet och plikttrohet, som hon givit sina elever den bästa ungdomslärdomen. Kanske leka icke alltid dessa egenskaper lättast i skolflickornas håg, men när de sedan komma ut i livet få de något annan syn på saken och vilja gärna sända fröken Uggla sitt tack. Klart och bäst torde de tankar som forna elever vid jubileet sänt fröken Uggla sammanfattas i de ord en avgående studentska riktade till jubilaren vid våravslutningen och som föll ungefär så: »Vårt uppförande i skolan har kanske inte alltid varit så att man av det kunde utröna hur vi höll av vår skola. Men att vi göra det och skatta den högt kommer fröken Uggla att få erfara den dag vi själva skola sätta barn i skolbanken, ty då kommer vi till henne med dem.»

F. D. ELEV.

IDUNS HANDARBETSSIDA

MISSBRUKAD KVINNOKRAFT OCH KORSSTYGNENS RENÄSSANS.

UTTRYCKET MISSBRUKAD kvinnokraft har blivit ett slagord, som varje människa med självaktning anser sig böra erinra om så snart frågan gäller dessa mödosamt hopfogade ljuvliga gamla handarbeten vi äga i behåll från dagar då tiden ännu hade något värde.

Men är det då i själva verket fullt befogat med en sådan halvt överlägsen, halvt medlidsam förebråelse för, som det heter, denna mani att glädjelöst och till ingen nytta förspilla livet lutad över sybågen?

Vad ledsamheten beträffar så förhåller det sig snarare så, att broderandet på sätt och vis förr betydde det samma som jazzen nu, det var ett kärt nöje man hängav sig åt med liv och lust.

Skillnaden är bara den, att resultatet av händernas verk glädde och fortfarande gläder många andra dessutom.

Från rent konstnärlig synpunkt sett har ett flertal av dessa gamla handarbeten visat sig hålla måttet även inför en aldrig så skarp och sakkunnig kritik och blivit till goda modeller för den eftervärld som själv knappast förmått åstadkomma något jämbördigt, men väl ansett sig böra gå till doms över föregående generationers gåranden och låtanden.

Ett karaktäristiskt drag för vår tid är att alla arbeten, men särskilt prydnadssömmen skall gå med iltågsfart — mesta möjliga resultat för minsta tänkbara besvär. Detta, i förening med en omätlig nyhets-hunger och en ständig ängslan att inte verka tillräckligt personlig och originell, sätter sin prägel även på hemmen och dess inredning.

Några tidsödande arbeten hinns inte med, de skulle helt enkelt befinnas omodärna långt innan de voro halvfärdiga. Enda utvägen är därför att låta sig nöja med handtryck, brokadmålning, tvättäckta kriter och annat i den vägen. Detta anses inte vara att förstöra tid och pengar.

Nu få vi ju vara rättvisa och inte dömma vår tid allt för hårt. Man kan aldrig veta

Möbeltyg i korsstygnbroderi. Mönstret arrangerat efter en märkduk från omkring 1770 och utfört i ylle och silke, botten fylld med gråvitt linnegarn. Detaljerad ritning (ävensom stramalj och tillbehör anskaffas, om så önskas, genom Idun. Uppgiv mått och form på stolen, soffan, taburetten) så ges även anvisning om hur mönstret lämpligast skall placeras. Mönstret kostar kr. 1:— och rekvideras genom Iduns handarbetsavdelning.

hur t. ex. sjuttonhundralets skickliga brodser skulle förhållit sig inför sådana frestelser. Vi kunna endast vara tacksamma för att de inte sattes på prov och sedan i vårt stilla sinne beklaga våra efterkommande, så om inte ärva annat än surrogat från oss.

Det vill säga, alldeles så mörkt behöva vi kanske inte just nu se saken. Glädjande nog har en spirande förståelse för vad ett värdefullt handarbete i själva verket betyder gjort sig alltmer skönjbar och särskilt är det då s. k. petit points och korsstygn, som hålla på att uppleva en renässans.

Korsstygnstekniken användes förr för att sy hela möbler. Med friskt mod grep man sig verket an, från drottningen med hennes hovdamer till den välsituerade borgarfrun med sina döttrar. En mångfald uppslag till att sy efter fann varje högreståndsdam i sin märkduk, som vimlade av mönster och bårder utförda med silke i finaste schatteringar till skillnad från allmogens mera rustika ornament i rött eller svart.

Ett betecknande drag för denna gångna tid är, hur man lät sig nöja fastän samma mönster återfanns litet varstans i umgänget och kunde vara målat på väggen, på kakelugnen, på tékoppnen, skulpterat på möblerna, hamrat i silvret eller sytt. Detta hade till följd, att man lyckades erhålla en enhetlig stil.

Hur denna gamla återuppståndna tekniks närmaste framtid skall gestalta sig beror uteslutande på de broderande damerna. Om de komma att ådagalägga den smak och noggrannhet i färgvalet, som är ofrånkomlig för att helhetsverkan skall bli god. Men dessutom, och det kanske blir svårare måste det tagas avstånd från denna missriktade skrytsamhet, som nu graserar, att var och en vill vara ensam om ett mönster. Detta kallas visserligen så vackert för individuell smak, men det är oförenligt med begreppet »stil», som ju i sig innebär en viss upp-
reppning.

Vad särskilt korsstygnsmönstren beträffar, fordra de ett mycket detaljerat utarbetande och kunna inte hur lättvindigt som helst bara skakas fram i dussinvis. Det säger sig därför själv att unika mönster av värde, dels skulle bli orimligt dyra, dels så småningom bli tämligen omöjliga att skapa, och framför allt, ett allt för forcerat tempo skulle troligen resultera i att denna sömnad snart förlorade den nobla karaktär, som utgör dess största charm.

Just den banalisering korsstygnen voro utsatta för efter omkring 1850, har som bekant gjort dem så föraktade att det länge knappast ens varit rådligt komma med den svagaste antydning om, att de kunde vara vackra.

Visserligen gör en sådan tillfällig banalisering ingen varaktig skada åt den förnäma tekniken som sådan. Men älskare av kvinnlig handaslöjd se så ogärna att det som göres skall, med grundad anledning, kunna rubriceras som misslyckat.

EBBA SALWÉN.

DAMERNAS DISKUSSIONSKLUBB

Öva damerna fackföreningsterror?

Tänkvärda och högaktuella frågor ställas av en insändare i följande inlägg. Många äro måhända av "Ens" åsikt att föreningsraseriet härjar svårt i vår tid och att det, bedrivet som nu, splittrar och terroriserar mer än det enar, andra hava en annan mening och anse att just nu måste föreningsstommarna hållas stramt för att de enskilda individerna icke skola trängas undan i den hårda konkurrensen. Vad anser Ni själv? Vi vänta ett rikt utbyte i diskussionen av denna fråga, som bör kunna dryftas även i semestervistelsens hängmatta. Skriv ner Era tankar och sänd in dem till Damernas Diskussionsklubb.

I nr 26 av Idun läses en artikel, ett referat från ett föreningsammansträde, där man klagat över att "de unga" låta "de gamla" genom föreningsarbete "slita" för vederbörande unga och dessa underlåta så att förena sig med "gamla tanter" i sin organisation. Man framkastar där t. o. m. tanken på lära-

rinnors och kvinnliga rektorers intresse för sina elevs framtida anslutning till den organisation, som de i kraft av avlagd examen kunna få tillhöra. Det ser nästan ut, som om de mindre sympatiska sidorna av den egentliga fackföreningsrörelsen skulle börja tillämpas (!) i "bildade kvinnors" föreningar.

Ovillkorligt gör man sig frågan: Har fackföreningsrörelsen så erövrat sinnena, att unga lärarinnor, vilka ej anslutit sig till en förening av lärarinnor, med en sin examen (det finns många f. d. elevsammanslutningar o. allmänna föreningar för lärarinnor) skola utpekade för bristande intresse för gemensamma angelägenheter? Man frågar sig också: Är "söndringens tid förbi"? Har man fått öra för de "besläktade toner", som ljuda från de olika sammanslutningarna? Ha gränserna mellan folk-, små-, tecknings-, gymnastik-, säng-, handarbets-, högre kompetens-, och lägre kompetens-, privatanställd-, stats-, kommunanställd- o. s. v. lärarinnor i någon mån utjämnats i "de ungas" uppfattning? Är det så lyckligt, så är det väl *intet ont* i det? Har man kanske fått kännning av ofrid, för att ej säga hätskhet som följd av föreningsbildande? Har man märkt, att föreningsarna understrukt det, som för med sig oenighet, och så skilt i oförenliga sammanslutningar yrkesutövare, vilka i stort sett ha ge-

mensamma svårigheter att övervinna, samma mål att nå?

Under den gångna veckan förmälde radionyheter att en grupp lärarinnor samlats å en plats och "Idun" omtalar att en annan grupp å en annan plats varit samlad till överläggning. Båda grupperna ha sitt arbete förlagt till folkskolan. Vi kunna räkna ut, att andra grupper av lärarinnor samlats på andra håll och att alla haft ungefär samma spörsmål uppe, frågor av samma slag som kontoristföreningar och andra kvinnosammanslutningar måste diskutera och arbeta för att få lösta. Vartför gå de ej fram gemensamt? Det gäller ju för dem alla att nu vinna trygghet i de arbetsförhållanden, som den nu äldre kvinnogenerationen skapat åt "de unga". Männe icke "tiden är mogen" för uppbyggande av arbete på skilda fronter? För sammanläggning av föreningar, för enande?

Och männe icke "de unga" jämte de rättigheter, de fått i arv efter de äldre, även fått ära skyldigheter, som tager deras tid i anspråk i högre grad än de äldre vilja förstå?

Gamla och unga behöva varandra, men för långt drivet förmyndarskap verkar förlamande och är absolut icke på sin plats i en tid som vår med ett jäsanande nydaningsliv på alla områden. En.

Ä R N I U P P - B R Ä N D ?

DÅ BEHÖVER NI NÅGRA BRA MEDEL
FÖR SOLBRÄNNA.

— Om ni vill ha blank näsa och uppränd hy om sommaren, bör ni absolut tvätta er i kallt vatten med en vanlig tvål morgon och afton.

Fullt så drastiskt uttrycker sig inte Madame Goijars, Nordiska Kompaniets parisiska skönhets-expert, men något ditåt i alla fall.

Den brännande frågan för dagen är *solbränna*. Solen skiner — man blir solbränd i ansikte, hals, armar, numera ofta även ben och rygg. Vad är att göra? Undvika solen varken kan eller vill man — inte i Sverige åtminstone. Men solbränna kan vara farlig och besvärlig och man vill inte gärna dras med den, så vida man inte tillhör dessa underliga djur i vår Herres hage, som ha till sport att lägga ut sitt ansikte mitt i solens strålar.

Är man lindrigt bränd, säger Madame G. rekommenderar jag varmt olivolja. Det är ett enkelt medel, åtkomligt för alla. På kvällen appliceras oljan på huden med bomull, man baddar försiktigt på, om man redan är bränd, så att huden rodnar och är irriterad. Det är också en god, gammaldags huskur att skära sönder det vita av en gurka och låta det draga några timmar i mjölk eller grädde,

innan man lätt stryker vätskan på sina stackars brända kroppsdelar. Det är så att säga ett ödemarksmedel, tillgängligt för den, som inte kan komma över olivolja eller bara får den härsken, vilket händer i många små avkrokar av landet. Då är det bra mycket bättre att hålla sig till traktens egna friska produkter, som måste vara betydligt hälsosammare och verksammare än de främmande av underlägsen beskaffenhet.

Solbränna, även i mindre akut stadium torkar ut huden, och så får man rynkor. I synnerhet om man redan förut slöat till och inte skött den riktigt.

Så här ska det gå till med en enkel, daglig, förnuftig hudvård. Tvål och varmt vatten, noggrann tvättning, med en fin, mild för ansiktet lämpad tvål. Avkylning med kallt vatten. Och så torkning, ytterst omsorgsfull torkning av ansiktet och hals med en vanlig handduk, men metodisk och med långsamma, uträknade rörelser, som när man ger massage. Ansiktet torkas från hakan och uppåt, men då man kommer till partiet under ögonen måste rörelsen ske rakt ut mot tinningarna, så att man inte lyfter kinderna uppåt pannan. Just i ögonvinklarna komma de föregående, djupa rynkorna, som befordras av denna behandling. Pannan torkas från mitten rakt ut mot tinningarna.

Den som helst vill undvika vatten i ansiktet, kan i synnerhet om sommaren tvätta sig med kamfer-

sprit. Men för all del, inte med den vanliga, som man köper på alla apotek. Den måste först spädas ut med 40 procent alkohol, och det gör apoteket, om man ber vackert. Då blir den lagom stark för vår hud. Kamferspriten verkar renande, lätt sammandragande för hudens porer och lugnande. Den användes med fördel om kvällarna på hals och ansikte, kom ihåg, att all *ansiktsbehandling*, även rengöring och torkning börjar med *halsen*. Man doppar en bomullsudd i kamferspriten och tvättar med den, men ögonen aktas noga. Även i den svaga utspädningen är kamfern irriterande för dem. Efter rengöringen är ögonblicket inne att ingnida en fet kräm till natten, en kräm på grundval av mandel och citron. På morgonen avtvättas spåren av denna med kamferspriten. Indirekt är detta en verksam behandling för solbrännans avigsidor. Vi veta alla, att det friska bruna skimret över ett ansikte anses mycket klädsamt och även fint, så att vi måste akta oss att ge något råd hur man skall avlägsna själva brunheten. Men man måste motverka att huden uttorkas och blir spröd. Och det går bäst med fett och den här föreskrivna behandlingen.

En social 70-åring.

Fröken Clara Wahlström fyller den 22 juli 70 år. Fröken Wahlströms namn skall alltid vara förknippat med föreningen Vaksamhet, vars verksamhet torde vara allmänt känd för sitt upplysningsarbete i in- och utlandet. Under en lång följd av år har fröken Wahlström varit Vaksamhets sekreterare och har nedlagt krafter och intresse på ett stort socialt mål: den vita slavhandels bekämpande. Hon har under årens lopp hunnit med en omfattande föreläsnings- och författarverksamhet i etiska och sociala frågor.

På luffen vid Loire.

Far och dotter som två goda kamrater och som de två enda svenska fotvandrararna med ryggsäck och sportsutrustning vid Loires stränder — så sammanfattar den kände sportsmannen redaktör Erik Pallin sina upplevelser just nu för Idun. Redaktör Pallin 19-åriga dotter, fröken Violet Pallin, som för språkstudier vistas i Frankrike har tillsammans med fadern besökt en hel rad av de intressantaste slotten vid Loire, Blois, Cheverney, Chambord, Chaumont, Amboire m. fl. En sådan resa kan, anser redaktör Pallin göras på 14 dagar för 500 kronor per person.

Elisabeth Frykholm †.

Känd i en vid krets, högt skattad och innerligt avhållen stod Elisabeth Frykholm, f. Alnult, maka till marindirektör J. L. Frykholm, i sin krafts år och i sin vackra ålderdoms långa dagar för alla dem, vilka kommo henne nära, som en personlighet av sällsynt ädla mått. Med sitt rena, upphöjda sinne, sin djupa och rika godhet, sin klara intelligens förmådde hon att av varje samvaro skapa en högtidsstund. Den, som hade lyckan att få vara med, äger outplånliga intryck av hennes oefterhärmligt älskliga, hjärtevinande sätt att vid brasan i sin vackra salong — hon frångick icke sina engelska vanor — göra les honneurs för sina gäster; och livet tycks tomt, då den är borta, vilken som hon ömmade för allt av nöd och lidande, och vars innersta trängtan var att, som en gengäva till alla goda gåvors givare, stödjande och hugsvalande sina medvandrare gå genom livet.

Elisabeth Thorman.

Excellent håret

så blir det rent och vackert. — 1 à 2 gånger i veckan bör Gahns Excellent inpuddras i håret, vilket därefter omsorgsfullt urborstas. Excellent upptager i sig fett, mjäll och alla orenheter i hår och huvudbotten samt skänker håret ett mjukt, vågigt fall och vacker glans. Varje shinglad dam behöver

**Gahns
EXCELLENT**

Gahns
Upsala
Kungl. Hovleverantör

Lithinés du Dr. Gustin

rekommenderas av läkare såsom ett förträffligt hälsovatten, att motarbeta äggvita, socker, gikt, reumatism, njur-, lever-, mag- och tarmsjukdomar samt övriga ämnesomsättningsrubbingar och korpulens. Att dagligen dricka Lithinés till måltiderna i stället för mjölk eller maltdrycker, är en naturlig angenäm och utmärkt armgringskur (ca 2 kg. pr mån.). Lithinés är en välsmakande dryck, som tillika utgör en betydande inbesparing i hushållsutgifterna. Erhålles endast å apotek, pris kr. 2:75 för 12 lit. paket.

23 öre pr liter.

Eder Baby
växer och frodas av

Mellin's Food

den föda, som ger krafter

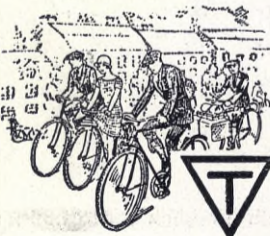
PRIS 2:75

pr burk.

Fås på apotek
och i drogaffä-
rer.

Prova o. brschy
rer från Mellins
Food Depot,
Malmö.

T-NABB-RINGEN är överlägsen

i alla väglag och under alla årstider, sålunda idealringen för alla dem, som dagligen begiva sig till och från sina arbetsplatser, för paket- och budbäringscyklar m. m.

Transportcykelringar i T-nabb-mönster finnas i de mest förekommande storlekarna. T-nabb-ringens väl avvägda dimensioner ger cykeln en lätt men stadig gång; dess rätta, omsorgsfulla tillverkning ringen enastående livslängd, styrka och elasticitet. Det praktiska livets män kunna ej erhålla något bättre och billigare än

TRELLEBORGS

T-NABB-RINGAR

Finnes hos alla cykelhandlare.

TRELLEBORGS GUMMIFABRIKS A.-B.
Stockholm TRELLEBORG Göteborg

SYDSVENSKA BANKEN

Inbetalt aktiekapital Kr. 34,000,000:—

Huvudkontor: Malmö

Kontor i Stockholm: Drottninggat. 2 och Götgat. 31

Fullständig bankrörelse.

Lägerlivet är så härligt.

(Forts. fr. sid. 683.)

som Idun gör besök och då lönar det sig med en inspektion av Häringeläget. Den som tror, att en kokgrop är en kokgrop eller ett tält är ett tält och därmed punktum, har storligen bedragit sig. Kokgropen gräves av varje grupp, då man slår läger, men det finns sedan fritt spelrum för fantasien hur man skall praktiskt och man skulle nästan kunna säga konstnärligt utveckla kokgropsidén. Man lägger ett cykelhjul över den att ställa pannor och grytor på ekrarna. Man bygger den av gråsten — som om det vore stenåldern än — och murar omkring med lera. Eller också har man en plåt, som medförts inslagen i papper, buren under armen som ett vanligt paket, och en riktig plåtskorsten, föremål för avundsam beundran. I gråstensspisen, som för övrigt hörde till finländskornas grupp, kunde man grädda kakor, det var storartat. På skafferierna hade också nedlagts en kärleksfull omsorg och mycken fyndighet. Boråsflickorna prålade med lägets mest storslagna mascotte, en granstam med rot, som målats upp och modellerats om till drake. De hade också ett inventiöst uttänkt muggställ, gjort av en stam med många kvistar. Uppfinningsrikedomen ger sig här in på både estetiska och praktiska områden. Det hör till scoutlivet, både organisationen och skönhetssinnet.

Att vara förlägningschef i ett scoutläger, hör nog inte till de lättaste befattningarna. Bland annat skall en sådan också sörja för renhållningen i läget. Det finns skräp och avfall, som kan brännas och noggranna instruktioner ha utfärdats om hur detta skall ske. En inte mindre viktig detalj är avträdena och det är verkligen intressant att se hur väl allt ordnats med dem. Från renhållningsverket i Stockholm rekvirerades några hundra plåttunnor av en typ, som användes där. De kommo med båten dagen före inryckningen — och vräktes omedelbart i sjön på en skyddad plats vid bryggan. Klockan fem morgonen därpå skurade ett par förlägningschefer dem med soda. Jo, visst var de rengjorda, men begreppen om renlighet innefatta ju vissa nyanser. Sedan anordnades med säckväv och tråramar fullt oklanderliga avträden och vaktjänst utfördes varje natt, då tunnorna tömdes. De där som skurade tunnorna en regnig sommarmorgon klockan fem, utförde enligt vår mening en scoutbragd så god som någon.

De mera poetiska sidorna av scoutlivet koncentrerades kring lägerbålet om kvällen då varje grupp i tur och ordning stod för underhållningen. Det blev under lägerveckan en omtyckt tillflyktsort för folket på gården och i trakten. Där fingo de höra sång och se små dramatiska händelser uppföras, både näcken och jungfrun, som rö-

IDUN

Mästernamnelsgatan 45, Stockholm.

Grundlagd av

Frithiof Hellberg

Redaktör:

Eva Nyblom

Redaktionen: ... kl. 9—5 | Expeditionen: ... kl. 9—5
Norr 9803 — Norr 402 | Norr 1602 — Norr 6147
Verkställande direktören | Annonskontoret: Norr 6147
Norr 4304 | Annonschefen: 1646

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

50 öre intill bred textspalt, 40 öre å övriga sidor e. t.
Helmarg. 55:—, halvmarg. 30:— pr gång. Lediga
platser och platsökande 30 öre, minimipris 3:60.

Iduns prenumerationspris:

Uppl. A.	Uppl. B.
Praktupplagan	Vanl. upplagan
Helt år ..... 17:—	Helt år ..... 15:—
Halvt år ..... 9:—	Halvt år ..... 8:—
Kvartal 4:50	Kvartal 4:25

**STEINWAY
&
SONS**

Flyglar och Pianinon

Den oöverträffade förebilden för
hela världens pianofabrikation.

Ensamagentur:

LUNDHOLMS PIANOMAGASIN

STOCKHOLM - Brunkebergstorg 24

Begär alltid Vitrum's tillverkningar:

Maltextrakt Vitrum, bästa näringsmedel.
Maltextrakt Vitrum med fiskolja, bästa
vitaminpreparat.

Mineralvattensalter Vitrum.

Laxermarmelad Vitrum, bästa avförings-
medel.

Sodapastiller Vitrum, bästa medel mot
halsbränna.

FERROL Vitrum, det kraftigaste aptit-
givande och mest stärkande av alla
modernerna organiska järnpreparat. Syn-
nerligen lättsmält, fördrages det av
den ömtåligaste mage. Vid blodbrist
och svaghet av största verkan. Dess
angräna smak gör att det med lätt-
het tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å

Apoteket Vasens Apoteksvarucentrals
Laboratorium, Stockholm.

Samtliga preparat finnas på alla apotek.

M. ZADIG S

Divi Hud- Crème.

Den crème som huden tarvar.
Skönhetsbevarande.

M. ZADIG, Malmö.

H. M. Konungens Hovleverantör.
Nederlag i Stockholm, Brunkebergsg. 4.
Nederlag i Göteborg: Chalmersgatan 20.

SILVO

SILVER
POLERMEDEL

För rengöring och po-
lering av Guld, Silver,
Nysilver, Aluminium,
Tenn etc. etc. ... Lätt
och bekväm att använ-
da. Bevarar silvrets
skönhet och charm.

Generalagenter:
GUST. F. BRATT & CO. GÖTEBORG

Huvudvärken genast borta

säger direktör Ferdinand Berg-
ström, Göteborg.

"Ofta besvärad av huvudvärk,
är det mig ett nöje, att intyga,
att då jag tagit några Neo-Glo-
boidtabletter försvinner den ge-
nast, utan att följas av några
obehagliga efterverkningar."

NEO-GLOBOID

Det hjälper. Feber och smärtor
lindras och försvinna.

1 glas om 20 tabletter Kr. 0:95
5 glas om 40 tabletter Kr. 1:70

Lätt som fågeln
förmimmer man sig när man tar ett glas **FRUKTSALT-SAMARIN**, ty det uppfriskar och renar blodet, utdrivar från organismen otjänliga ämnen, gifter som underminerar hälsan. Man håller sig i fin form och god vigör genom att dagligen dricka ett par glas **Fruksalt-Samarin**.
Pris pr fl. 2.50 som räcker till 50 glas samarin hälsovatten. Säljes å Apotek, i Drog-, Kemikalieaffärer m. fl. ställen.
Cederroths Tekn. Fabr., Sthlm.

Är Ni rädd

om färgen på Edra skor använd

SOLITAIRE

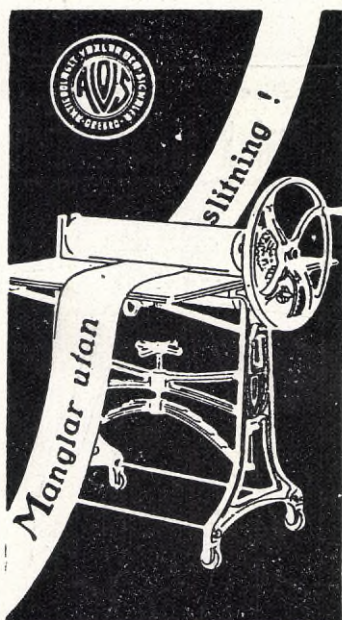
och de se varje dag ut som nya. Inga fläckar på strumpor och benkläder. I färg-, sko- & herrekliperingsaff.

I parti hos

DORCH, BÄCKSIN & Co:s A.-Bol

GÖTEBORG

AVD.-KONTOR I STOCKHOLM

AVOS
är den idealiska mangeln för hushållet. Svenskt material och svenskt arbete, tyst och lätt gång, patentkonstruktion, som hindrar klädernas slitning — allt detta ställer Avos främst. Om ej Eder handlande för den, tillskriv

AVOS

är den idealiska mangeln för hushållet. Svenskt material och svenskt arbete, tyst och lätt gång, patentkonstruktion, som hindrar klädernas slitning — allt detta ställer Avos främst. Om ej Eder handlande för den, tillskriv

AVOS, Örebro.

OMEDELBAR
SÄKER HJÄLP

Nogibol

SVULLNA
OMMA FÖTTER

HOSTOL
ÖÖVERTRÄFFAD BRÖSTKAREMELL
H. M. DROTNINGENS HOVLEVERANTÖR
Sockerbageri-Aktieb. Emil, Sthlm.

Finnes i alla välsort. affärer i hela landet.

vades och Moses, som slog på hälleberget, — det finns gott om gråsten i Södertörn — så att Israels barn fingo vatten — flödet strömmade ur en plåthink, som en scoutflicka vände upp och ned på. Om inte vädret var det allra bästa, så var det åtminstone inget fel på humöret på Häringe och det är ändå det viktigaste.

ETH. K.

En hövding i filosofernas rike.

(Forts. fr. sid. 684.)

religion att göra» — anmärker Höfdding. Den 12-åriga tog ordet och berättade, att de voro missnöjda med de svar, deras lärarinna givit på vissa frågor, som de framställt under religionsundervisningen. Hon hade avvisat dem med, att »så stod det i bibeln, och det skulle de tro på». Nu ville de gärna veta, hur det egentligen förhöll sig med historien om att Kain efter att ha dödat Abel gick bort och själv blev ihjälslagen. Det fanns ju inga fler människor än Adam och Eva och de båda bröderna? Den gamle professorn tog sig en funderare och svarade så, att man icke fick taga allt i bibeln så bokstavligt; en hel del var judiska legender. »Men varför» — fotsatte den lilla frågvisa — »skola vi häruppe i Norden lära oss dessa judiska legender? Vi ha ju själva legender i vår egen gudasaga!» Filosofens svar blev visst blott ett småleende. — — — Obruten och fri står Harald Höfdding på sin sena ålders dagar — densamme som alltid, den oförtrutne, orädd sanningssökaren. Man är frestad att citera de stolta ord, varmed Georg Brandes för en tjuvu år sedan hyllede honom: *Hvem er da denne Mand? Hans Navn er Höfdding, der er udlagt Hövding. Nomen — omen! Hvad er han? Svaret er let. Skarpsind, Dybsind, Retsind og Højsind i én Person — det er Höfdding.*»

QVIDAM QVIDAMSSON.

En kanalresa för 80 år se'n.

(Forts. fr. sid. 689.)

Djurgården med Rabens och råkade i kullbåten Magister v. Döbeln som presenterade Geheimerådet Welker och LegationsSectern Lutheroth, tyska (gesanter), af hvilka vi sedan convojerades till Byströms villa. Detta gaf anledning till mycken lustighet sedan. Då tyskarna gingo vidare, bjöd Gustaf Rabe oss in på Novilla, det grannaste värdshus, och tracterade med utsökta glace. Söndagen voro Rabens med oss budna till Geijerstam, äfven Lindblad och Engelke. Julius Rabe var kommen, nu Härads hövding. Han och flera Herrar voro om aftnarna hos Rabens. En afton voro vi budna med Rabens af Engelke på Trollflöjten. Fredag d. 29:de, den vackraste morgon följdes vi af våra vänner ned till ångbåten i så god tid at vi först voro på Munkbron och fingo frukter och blommor med. Kl. 2 kommo vi in i den välbekanta Fyrisån. Studenter voro många på Ångbåten, som söngo marscher. Slottet höjde sig och Tornen tittade snart fram. Vid Strand, som ännu hade sina gröna blad, stod lilla Christine gladt nigande. Reinhold Rabe och Treffenberg mottogo oss. Och nu äro vi åter i vår lilla bur efter denna sommars ovanliga utflykt, tack samma mot himlen och kära vänner för de skatter af minnen af huldhet och vänskap, som vi hemföra. För den ljufva bekantskapen af Dig, söta Adamina, tackar jag serskilt Elam och Dig sjelf. Jag fann Er båda så ädla och lyckliga, at vi ofta gläda oss deråt. Och nu omfamnar jag

Ni verkar tilldragande

ej blott i dag och i morgon utan beständigt, om Ni använder den utomordentligt viktiga hygieniska uppfinningen "Camelia", den idealiska reformdambindan. Den åstadkommer under kritiska perioder absolut säkerhet, lugn och självförtroende. Till Eder överraskning kommer Ni att finna, att vissa naturliga funktioner alls icke behöva åtföljas av det kroppsliga obehag och den själsliga förstämning, som hittills besvärat Eder vid användandet av

föräldrade metoder. Genom alla dessa hygieniska fördelar förblir Ni frisk och Edert yttre vinner. "Camelia"-bindan är behaglig och uppfyller alla tänkbara önskemål: ingen tvätt, ingen uppbränning mer. Ytterst lätt att undanröja i toaletten. Av läkare speciellt rekommenderad. Normal storlek per ask (10 st.) kr. 1:75. Favorit storlek per ask (12 st.) kr. 2:50. Extra storlek per ask (12 st.) kr. 3:— . Erhålles i alla välsorterade affärer inom branschen.

Camelia

Begär endast *Camelia*.
Partiförsäljare för
Sverige:
Parfumerie Tefa A.-B.
Stockholm.

Drott Vad varje kvinna vet

är att Drott är garantimärket på eleganta, välgjorda och billiga armbandsur. Ankarverk, 15 rubiner, 14 och 18 karat, mångfaldiga boettformer, konstnärligt ciselerade, från kr. 59:— .
Drottarmbandsuren finnas också i guld- belagda boetter, 10 års garanti, moaré eller fjädrande armband från kr. 39:— .

Bese prov hos urmakare!
Giv henne ett Drott-ur!

BADUTSTYRSLAR

Allt i senaste nytt för säsongen erhålles till verkligt billiga priser i

Tel. 758 53
758 54

TWILFIT

Nybrog. 11
Stockholm

Advokaten Eva Andén

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund
Herkulesgat. 14, f. d. Lilla Vattugat. 14
Tel. 7575. STOCKHOLM. Tel. 7576.
Specialitet: Familje- och arvssaker, Botredningar och testamenten. Även skriftliga förfrågningar.

Piska

och Renovera **MATTORNA**
vid Saltjöbadens Kem. Tvätt.

Vävskedar,

Solv, Skyttlar, Spännare, Bobiner, Varpor samt övriga vävredskap för hemslöjd köpas fördelaktigast från

John A. Thulin & Co: Vävsvedsfabrik,
Norrköping. Tel. 393. 670.

Dr. Fromms Bröd för
Sockersjuka
hos John Askunds Ångbageri Göteborg, tel. 1428, 5326, 5422.

Nödvärn eller våld?

Flugor — sömnförstörande bakteriebärare. Döda — dem. Gör det med FLIT.

Genom besprutning med FLIT befrias hemmet från smittoförande Flugor, från Mygg, Väggohyra, Loppor, Kackerlackor och Myror. FLIT når alla springor och vrår, där insekterna ha sina bon, förstörande deras ägg.

FLIT dödar Malen och Mallerverna — de egentliga skadegörarna. Det räddar Edra kläder, pälsar och mattor. Renligt och lätt att använda. Fläckar icke.

FLIT är resultatet av långvariga, strängt vetenskapliga undersökningar och experiment. Det har fullkomligt undanträngt alla äldre insektsutrottningsmedel. Dödande för insekter men ofarligt för människor. Köp FLIT och FLIT-spruta i dag. Saluföres överallt.

Utrotar: FLUGOR MYGG MAL
LOPPOR VÄGGOHYRA MYROR

5

Beckers butiker i Stockholm sälja FLIT.

LÄMPLIG PRESENT

**"SVENSKA KVINNAN
GENOM SEKLEN"**

10 FÄRGTRYCKSPLANSCHER

INBUNDEN MED AV KONSTNÄREN KOMPONERAD PÄRM (BEGRÄNSAD UPPLAGA)

KR. 5:—

PORTOFRI TT MOT INSÄND LIKVID I POSTANVISNING
IDUNS EXPEDITION - STOCKHOLM

Er hjärtligt med Edra kära små. Må lugn, hälsa och frid omge Er, och Ni ej glömma Edra trogna tilgifnaste tacksamma vänner. Alida K.»

Slutligen några * upplysningar om de i brevet omnämnda personerna.

Alida Knös' i brevet åsyftade broder var borgmästaren i Marstrand Carl Olbers. »Jans» och Marianne voro v. häradshövdingen Jan Olbers och hans maka, Marianne O., född Ahlberg, släktingar till Knösarna. Adlercreutz, som kom ombord vid Eken, var Axel Gustaf A. Han reste just då upp till Stockholm för att hämta sin vice-häradshövding-fullmakt och blev så småningom justitieråd, justitieminister och landshövding i Malmöhus län. Betty Ehrenborg, var dotter till justitieombudsmannen Kasper Isak Martin E. och Anna Fredrika E. född Carlqvist, känd som vitter författarinna. Rabes, som Alida och Tekla Knös flitigt umgingos med i Stockholm, voro rektor vid Stockholms gymnasium, Gustaf Reinhold Rabe och hans maka Ninny R. född Ahlberg. Magister v. Döbeln, Ernst Georg, blev kammarherre samt handsekreterare hos Karl XV. Geijerstam, Johan Henrik, var då kapten. Han hade några månader före detta besök blivit änklings efter Ava Wrangel, Malla Silfverstolpes systerdotter och barndomsväninnan till Tekla Knös. Lindblad var den kände tonsättaren Adolf Erik L. Julius Rabe, halvbror till rektor Gustaf Rabe, blev sedan justitieråd. Reinhold Rabe, var medicine studerande i Uppsala. Dog som praktiserande läkare i Göteborg. Treffenberg, Curry blev sedermera landshövding, först i Västernorrlands och därefter i Kopparbergs län. Engelke, Claës, var tullförvaltare och almanacksförfattare.

J. O.

Örebroustställningen.

(Forts. fr. sid. 687.)

tingen madonnemodeller för målarens pensel eller dedicerande författarinnor för boksamlaren eller celebra Närkedöttrar i bild för en lokalpatriotisk topografist (om nu den ordformen finns!) så få de anstå i detta sammanhang. Det kan vara nog för vår kvinnliga ambition att närkingen von Heidenstam liknat Närke vid "sin heligt älskade" och att närkingen Saxon säkert skall instämma med oss att den strof av en annan närking, som han vackert låtit pränta på sin utställningsvägg också slår in på de väna närkingskorna:

Öppen håg och vaket öga
känns närkingarna på.
Varje motstånd bätar föga
framåt, framåt skall det gå.

E. N.

Sommarstämning.

O underbara tid, då världen står
i rik och sällsam prakt, då dofter strömma
från nyutslagna blom i skogens snår
och lyckodrommar alla hjärtan drömma...

Förtrollad, rik på sol, som allt förmår
var dag blott nya skatter synes gömma
och medan tiden hastigt från oss går
bekymrens mängd och livets sorg vi glömma.

Se famnen, nyss så fruset arm och tam
vi fylla nu med sommarns rikedom
av grönt och vänt från ängens blomsterängar.

Nu är all världen fylld av doft och ljus
och själva vindens lätta, ljumma sus
är likt en vek musik på spröda strängar.
GUSTAV ÅSTRÖM.

Anoka

damernas sommarstrumpa är tillverkad av prima merceriserad maco och försedd med en särskild behandlad sula. Den är synnerligen sval och behaglig. Finnes i en mångfald kulörer till per par kr.

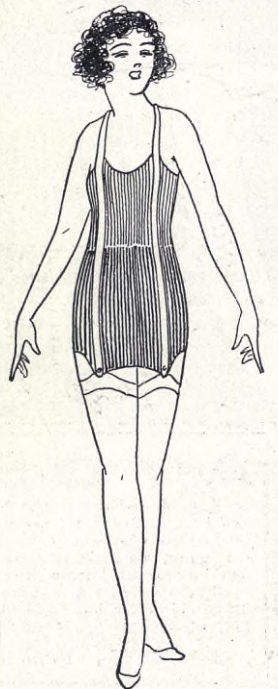
3:50

Till landsorten mot postförskott.

Paul U Bergström's

NORR SÖDER
STOCKHOLM

Idealisk för sommaren.

Tricot-Corselette

för Damer & Backfisch

Behaglig att bära, finnes i vitt och rosa.

Kr. 5.00, 5.25, 5.50, 5.75, 6.00

Butterick's
MÖNSTERAFFÄR

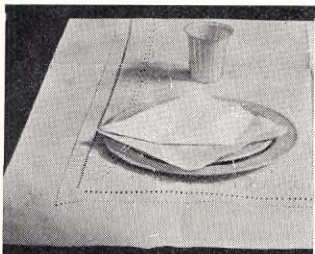
Drottninggatan 57, Stockholm.
Till landsorten m. postf. + porto.

Under denna rubrik införes noter från olika verksamhetsområden och publiceras nyheter från varumarknaden i redaktionellt urval. Firmanamnen fås i brevsvaret mot porto. Meddelanden om händelser på kvinnliga verksamhetsfält mottages gärna från våra läsarinor.

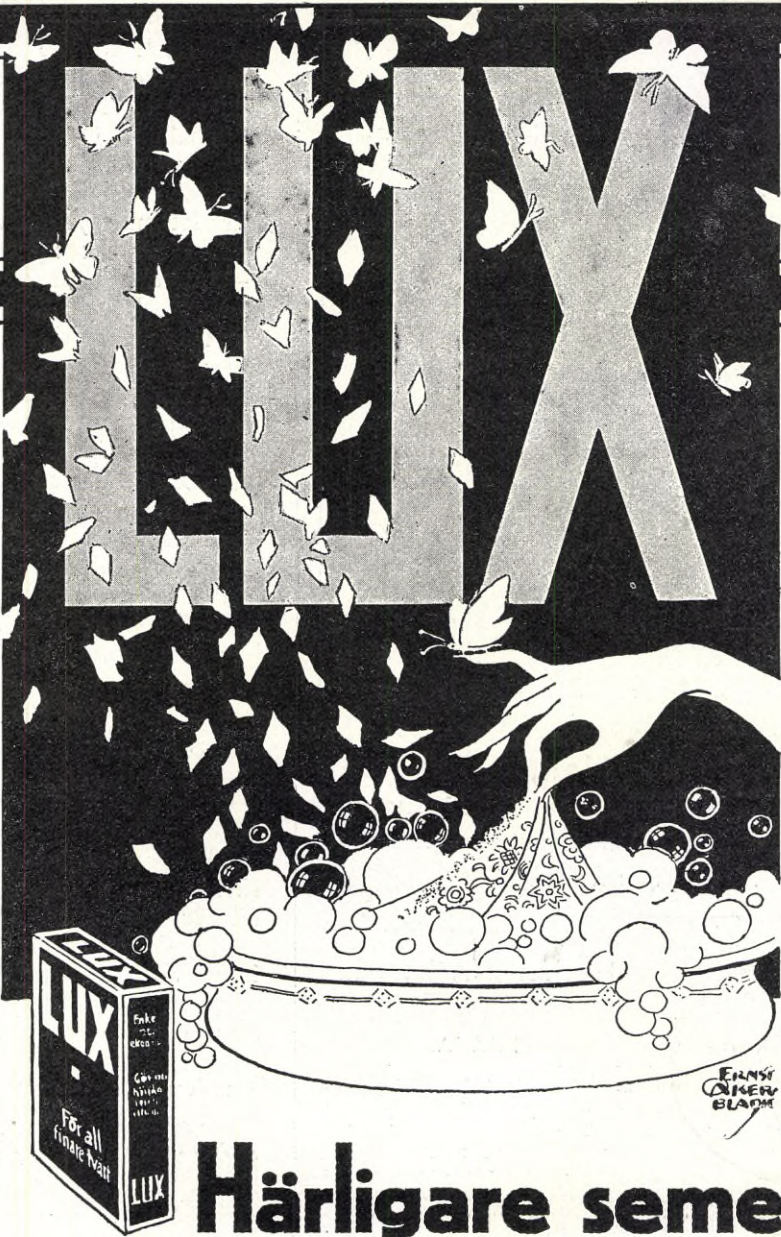
Så nyttig är den kanske inte — Men den är nyttig för katteriet på stranden. Och då så. Det är en strandpyjamas av orangefärgad crepe de chine med silverbroderier som visades på N. K:s badmannekänguppvisning på Saltsjöbaden nyligen. Strandpyjamasen användes för strandpromenader efter badet och i badpauserna.

Ett exempel, som manar till efterföljd, ha de tre damerna, fru Maria Bergstedt, Hemsjöldsskolan, Tungalsta, fru Weijber, Berga, och fröken Tora Peters visat, då de utfört och skänkt två av dem vävda ryamattor till Västerhaninge kyrka vid dess restaurering.

Sommartillbehör.

Då man skall duka på en sten i en skogsbacke är det sannerligen inte lätt att manövrera porslin och glas. Duken går det heller inte så bra med. Men en prydlig papperssats som den här avbildade, underlättar besväret. Här finns duk med bård, större tallrikar att lägga upp maten på och små till gästerna. Dessutom pappersbägare, allsammans lätt att packa in och nätt och fint.

Härligare semester?

NI HAR i Edert val att taga med Er hem igen en mängd solkiga kläder och ingenting fraicht att ta på Eder — eller att ta med Er ut ett paket LUX.

ENDAST med helt ringa besvär får Ni damkläderna, strumporna och underplaggen nya och friska.

DET LÖNAR SIG!

Å 7 c.

Ressällskap.

Finnes någon av Iduns läsare, som vill göra sällskap i början av sept. till Agni i Italien med sjuksköterska, som ämnar resa dit för att söka bot för kronisk ledgångsreumatism, troligen fortsättes resan sedan till Rom. Svar till "Ressällskap", p. r. Styrö.

Redovisning.

Iduns förening "Födelsedagen" har sedan redovisningen i n:r 26 mottagit följande bidrag:

Transport Kronor 5232:40	
Fröken Hervor Berhardt, Råsunda	1:—
Fru C. Bachér, Sthlm	1:—
Fru Hulda Evers, Göteborg	2:—
Fru F. Robinet, Sthlm	2:—
Fru Signe Bång, Kungsängen	20:—
Fröken Ingrid Bång, Kungsängen	5:—
Fru Alfrida Söderström, Vindeln	2:—
Fru Emma Marcus, Sthlm	1:—
Fru Isa Westin, Täby	1:—
Fru Elin de Ron, Sundsvall	5:—
Fru Hélène Charpentier-Lundberg, Törshälla	2:—
Fru Signe Smedman, Arkösund	5:—

Fru Carin Norman, Byske Rektorskan Math. Lundqvist, Strängnäs	3:—
Fröken Lilly Törnblom, Kopparberg	2:—
Fru Elise Söderlund, Stock-sund	2:—
Fröken Siri Borg, Hälsingborg	5:—
Fru Alma Lundblad, Klags-torp	1:—
Fröken H. von Strussenfelt, Ulvsunda	3:—
Fru Sigrid Stedt, Appelviken	2:—
Fröken Hulda Åkerhielm, Mälilla Kyrkby	2:—
Fru Anna Ljungqvist, Linköping	1:—

Transport Kronor 5302:46

När Ni firar Er födelsedag

tacksam över det goda, som livet trots allt svårt och mörkt i alla fall skänkt Er, så tänk på de små, vilka borde ha lika mycken rätt — ja mer, eftersom de äro barn, — till ljus och sol som vi alla, men för vilka deras födelsedag sannerligen icke var någon lyckodag. Anmäl Er som medlem av "Iduns förening Födelsedagen", och förbind Er att på varje Eder födelsedag anslå minst en krona till samma ändamål, och vi sända Eder då varje år på Er födelsedag en postanvisningsblankett ställd till insamlingen. Vi hoppas

så, att insamlingen med tiden skall ge så mycket, att vi kunna upprätta något mer bestående, en barnkoloni eller ett barnhem — något i stil med den göteborgska "Födelsedagen".

LÄSARINNORNAS SPALT

SVAR.

Svar till "En som hoppas på hjälp". Med anledning av Eder förfrågan ang. ledgångsreumatism, ville undertecknad blott påpeka en orsak därtill, upptäckt under senare år av läkarvetenskapen och tyvärr alltför litet känd, nämligen kroniskt inflammatoriskt halskörtlar. Personligen känner jag ett fall, där reumatisk värk i muskler och leder av nära nog outhärdlig art som genom ett under försvann efter fullständigt bortopererande av de inflammatoriska halskörtlarna, och om ett annat fall har jag i andra hand hört talas, där den reumatiska ledgångsvärken lett till fullständig invaliditet, som emellertid gick tillbaka efter ovannämnda halsoperation. Låt därför, innan Ni uppger allt hopp, grundligt undersöka Er hals hos läkarspecialist, kanske ligger hela grunden till Er sjukdom i en van-skött halsåkomma, som sedan övergått till kroniskt stadium.

Förrän denna smittohärd blir fullständigt avlägsnad, hjälper naturligtvis intet "recept" mot reumatism. H. B.

I en så allvarsamt sak som denna, där ni fruktar att bli krympling, måste Ni ovillkorligen med det snaraste rådfråga en läkare. Varför har Ni låtit 2 år gå utan att göra förfrågning hos läkare? Och så gäller det att följa läkarens ordination, vilket en hel del människor inte göra. Också ännu en sak. Om vi aktgiva någån på allt så se vi att under vissa förhållanden blir ett ont värre, men det förmildras under andra omständigheter. Värme och köld spelar stor roll. Har Ni vidare frågat på apoteken efter dekokten? Gör det. Även andra reumatismmediciner finnas där. Ebon.

FRÅGA.

Undertecknad beder någon av Iduns läsarinor om ett råd. Har varit sjuk i socker några månader, och får nog ej på länge än lämna sjukhuset. På så sätt går jag miste om sol och sommar och jag tänker med bävan på att snart stundar en kall och lång vinter igen. Vart skulle jag kunna resa månaderna november — mars för att få litet sol och värme, där det är trevligt och ej för dyrt? Sockerpatient.

En god gåva

av naturen är en frisk och klar hy. Om Ni är nog lycklig att äga en sådan, bör Ni värda och skydda den genom att dagligen använda

YvY-Tvålen,

som icke blott är en tvål, som renar huden, utan även ett förskönande toilettmedel av högsta rang.

Pris 1 kr.

A.-B. YvY-FABRIKEN.

LÄSARINNORNAS SPALT

FRÅGA.

Kan någon av Iduns läsarinor möjligen återge en liten aftonbön, som börjar med orden: "Trött, jag mina ögon slutar."
Mångintresserad.

Utmärkta organ

för

annonsering i landsorten:

Arboga: Arboga-Posten.	Norrköping: Norrköpings Tidningar.
Avesta: Avesta-Posten.	Nyköping: Södermanlands Läns Tidning.
Bollnäs: Tidningen Ljusnan.	Nässjö: Nässjö-Tidningen.
Borlänge: Borlänge Tidning.	Piteå: Norrbottens Allehanda.
Borås: Borås Tidning.	Skara: Skaraborgs Läns Tidning.
Eskilstuna: Eskilstuna-Kuriren.	Skellefteå: Skelleftebladet.
Falkenberg: Hallands Nyheter.	Skövde: Skaraborgs Läns Annonssblad.
Falun: Falu-Kuriren.	Sollefteå: Sollefteå-Bladet.
Gävle: Gefle-Posten.	Sundsvall: Sundsvalls-Posten.
Halmstad: Halland med Halländingen.	Säter: Sätters Tidning.
Hedemora: Södra Dalarnes Tidning.	Söderhamn: Söderhamns Tidning.
Hudiksvall: Hudiksvalls-Tidningen.	Söderköping: Söderköpings-Posten.
Hälsingborg: Hälsingborgs Dagblad.	Södertälje: Södertälje Tidning.
Härnösand: Härnösands-Posten.	Tranås: Tranås Tidning.
Hörby: Mellersta Skåne.	Trälleborg: Trelleborgs Allehanda.
Jönköping: Smålands Allehanda.	Uddevalla: Bohusläningen.
Kalmar: Barometern.	Ulricehamn: Ulricehamns Tidning.
Karlskrona: Karlskrona-Tidningen.	Umeå: Västerbottens-Kuriren.
Katrineholm: Katrineholms-Kuriren.	Upsala: Tidningen Upsala.
Köping: Bärgslagsbladet.	Vadstena: Östgöta-Bladet.
Landskrona: Landskrona-Posten.	Visby: Gotlänningen.
Linköping: Östgöten.	Vänersborg: Elfsborgs Läns Annonssblad.
Ludvika: Ludvika Tidning.	Västervik: Västerviks-Tidningen.
Luleå: Norrbottens-Kuriren.	Västerås: Westmanlands Allehanda.
Lysekil: Lysekils-Posten.	Växjö: Nya Växjöbladet.
Malmö: Skånska Aftonbladet.	Ängelholm: Engelholms Tidning.
Mariestad: Tidning för Skaraborgs län.	Örebro: Örebro Dagblad.
Mjölby: Mjölby Tidning.	Örnköldsvik: Örnköldsviks Allehanda.
Mora: Mora Tidning.	Östhammar: Östhammars Tidning.

Pappa.

GÖREL SATT MED NÄSAN ÖVER sina böcker och plitade. Hon var gammal och grå bliven i tjänsten och tröttkörd och nonchalant. Nonchalant därför, att hon såg, hur det ena arbetet efter det andra förklarades och gjorde sin man överflödig, hur det ena systemet efter det andra sköts undan för att lämna plats för ett annat — nyare —, så gick det obevekligt, det var utvecklingen. Man satt bara i vägen, när man inte själv orkade skapa något nytt. Nu var det åter igen en nykomling, som väntades och efterannonserades i Post- och Inrikes; och en gammal hade gått med sitt pensionsbrev i den slitna väskan, medalj och ett par hundralappar, hopskramlade av kamrater som avskedspresent och litet tillskott till den lilla pensionen. Vederbörande skulle nu vila på sina lagrar eller rättare göra ingenting — bara vänta på döden, som måtte glömt bort henne. När blev det Görels tur?

Hon ryckte till. En »allmänhet» kom instegandes i rummet. Det var en medelålders genomsnittsman. »Förlåt fröken, vad är det för fordringar på det blivande biträdet hos er? Det är så, att min dotter skulle ha en plats?» »Ja, det minsta är väl förstås 8 klasser, bra handstil och kurs i maskinskrivning», rabblade Görel, »och det finns förstås förfärligt många medsökande.»

»Ja, det var det jag sade åt henne, men hon ville, att jag skulle gå och fråga ändå», svarade han och såg så olycklig och bortkommen ut, som om han bad om en plats för egen räkning.

»Men naturligtvis skall er dotter försöka, om inte annat så säg henne, att hon lägger in till en extra befattning», försökte Görel uppmuntrande tillägga.

»Tack, så mycket, fröken, det skall jag säga henne, att hon kan göra. Tror fröken, att man törs hoppas? God middag, fröken! Tack, så mycket!»

Görel sjönk ihop. Om hon ändå vore hemma, så att hon kunde kasta sig på sängen och gråta ut hela sin längtan efter sin egen lilla pappa, som för så länge sedan lämnat henne. Tänk, när hon också hade en pappa! Tänk, när han ringde till sina bekanta affärsvänner och också sökte henne en första plats. Hur föga satte hon inte värde på det! Vad det fanns mycket, som man ville göra om, om man kunde! Så mycken kärlek det hade funnits att ge, som man aldrig gav eller gav i otillräckligt mått av oförstånd, ungdomligt övermod och tanklöshet!

Lilla, kära pappa, vad jag minnes dig, i din vackra mannastråls dagar, många gånger sträng och hård i barnens ögon, men det var av kärlek! Vad jag minnes dig trött och böjd och ödmjuk inför livet, och vad jag minnes dig leende, vacker och fin, som om du skulle gå på en stor fest, när du låg kallnad och stel i din kista! O, far, vad livet är tungt! Vet du, hur jag längtar efter dig i dag, där jag sitter bland böcker och luntor och för en penna i ett stort maskineri och ser den ena generationen efter den andra komma medan föregående försvinna, men jag vet inte vart. Mätte den nya lilla flickan få ett annat liv, icke lämna något ogjort efter sig, icke hava kärleksfulla tankar outtalade och låt henne kanske få ett eget litet hem att tänka på med tusen bestyr och bekymmer, och låt sedan maskinerna komma och dundra och taga våra platser, ty det vet jag, att både min pappa och hennes pappa ändock inte skulle ha något emot.

När kanslichefen kom in i Görels rum, var det bara en liten rödögd gumma, han såg hänga över böckerna. BRITA EK.

Använd Radium

Radiums underbara egenskaper ha rekommenderats av tusentals läkare, och otaliga människor runt hela världen prisa radiumkurerna för sin hälsa.

Radium förjagar smärtor och håll, lugnar nerverna, styrker blodet, underlättar blodomloppet, stöder njurarnas funktioner, understöder ämnesomsättningen, giver lugn sömn, förbättrar aptiten, befrämjar matsmältningen, giver näring åt cellyvävnaden och upprätthåller spänstighet i leder och muskler, varför det i ständigt stigande grad användes av läkare och på sjukhus över hela världen mot reumatism, ischias, gikt, nervsjukdomar, blodbrist, äderförkalkning och ålderdomssvaghet. Fråga Eder läkare!

I glas Miradium-salt är beräknat till 3 veckors förbrukning och äger mineralsaltens ypperliga egenskaper samt innehåller 2500 mache-enheter (= 250,000 volt-enheter) äkta radium, vilket motsvarar över 200 liter av det botande vattnet från utlandets berömdaste hälsokällor.

Miradium-salt, Miradium-pastiller och Miradium-tabletter å kr. 6:50 pr glas fås på apoteken. Skriv till Miradium-officinen A/H. Apoteket Vasens apoteksvarucentral Vitrum, Stockholm 1, efter radiumbroschyren, som sändes fullkomligt gratis.

Hovmanicuristen JEANNE BOMANS

myrrhatinktur, crèmer och puder tillfredsställa de högsta anspråk. Anv. av H. K. H. Prinsessan Ingeborg.

Bensintvätta

kostymer vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

Doktor A. Kjellbergs Institut

(Innehavare Doktor Sven Backman) Kurs i fysikalisk behandling: Massage, sjukgymnastik, ljus-, elektrisk- och värmebehandling. Hölländaregatan 3, Stockholm. Begär prospekt. Tel. Norr 667.

Rätt mängden tvål jag använt har,
Men ingen såsom Björkvtål var;
Så full av rosors doft och sammetslen,
Så frisk som nyutsprucken gien.
Den är en tvål så suverän,
Att liksom purprad aftonsky
Den skänker färg och charm
åt hy,
Och därför nu jag tackar Er,
min Prins,
För det att Björkvtål Prins av Parma finns.

Björksaften, naturens förnämsta skönhetsmedel i förening med finaste växtoljor och balsamiska ämnen, vetenskapligt sammansatt under kontroll av Professor Håkan Sandqvist, har gjort denna skönhetsvtål till vår tids förnämsta.

Pris 75 öre
Finnes överallt

Fabriksbolaget PARMA Stockholm

Pensionat Furuvrå.

(Forts. fr. sid. 691.)

populäsa i butikerna. I stället föredrog hon att skicka med de unga flickorna, som reste ut och in till sina platser, sina ärenden, och provade med dessa ständiga kommissioner i hög grad deras tålmod. Till sist nekade till och med den väldresserade Ylva Ehnberg att på sin lunchrast åka upp på Söder och höra efter stugar av mohairband, och numera återstod endast Pelle att skoningslöst bestå.

"Pelle" var pensionat Furuvrås yngsta och fröken Huldass förklarade kelgris, som fick låna symaskinen, tvätta blusar och hålla knäckkalas när helst det föll henne in. Enligt dopattesten borde Pelle lytt ettdera av namnen Ingeborg Charlotta Henrietta, men eftersom hon var född på Per-dagen och familjen hade väntat en gosse, blevo de aldrig beagnade. Nu hade Pelle på sitt 8-klassiga skolbetyg och sin maskinskrivningskurs ramlat in i ett statsverk, där hon egentligen passade så litet som möjligt, men var omtyckt av alla för sitt glada och oförargliga humör. I verkligheten borde Pelle varit småbrukare eller trädgårdsmästare, ty hon älskade allt, som växte och behövde omvårdnad, och sedan hon en dag hos bekanta ute på landet hade fått se en kull nykläckta kycklingar var hennes sinnesfrid förstörd. De små gullgula nystana — hur skulle hon bära sig åt för att bli ägare till åtta, tio av dem — tänk bara, vilken fröjd att ha dem att noppa grönt åt på kvällarna, och tänk sedan, längre fram, att få plocka förklarad fullt av sina egna ägg!

Det var dessa kycklingar, som kommo Pelle att säga upp sig på matstället, och fara utåt landet för att söka sig en annan inkvartering — med familj. Problemet visade sig inte så lättlost, men när hon kommit till fröken Huldass hade hon funnit rätta platsen. Nog kunde lilla fröken få ha en kycklingstuga ute på tomt, det skulle inte möta något hinder, och de skulle nog få sitt i kråvan, även när hon var i stan. Och Pelle strålade förklarad, och bjöd hela avdelningen på verket ut till Furuvrå på äggtoddy nästa första maj.

Kamraterna deltog också solidariskt i hennes glädje, men det var en av herrarna, aktuarien Ekman, som var betydligt retsam. Han tog sig till att vända mor-

SÅNGKLÄDERNA

Äro de enda sångkläder, som uteslutande stoppas med material, som undergått en modern maskinell rening o. desinficering. De äro de idealiska sångkläderna.

J. Svensson & Bourghardt

Täckfabrik, Tagelspinneri, Fjäderrenseri. GÖTEBORG. Grundad 1881.

Erhållas i varje välsorterad sångklädereffär.

gon, när hon kom in, ställa följande fråga: "Nå, fröken Rylander, ha kycklingarna inte värpt än?"

Till sist, en fredagsmorgon, när Pelle gick genom korridoren i ovanligt god tid, fick hon en idé, hon sprang en halvtrappa upp, öppnade en glänta till aktuarie Boman's rum, och skrek med ljudelig röst. "Dom har inte värpt i dag heller!"

Men o fasa, — liksom Dafne inför den förföljande Apollo förvandlades till ett lagerträd, så blev Pelle i nästa ögonblick en liten byst i vitt porslin, på vars sockel kunnat stå inuget "Förskräckelsen". Ty det var inte herr Boman, som stod därinne vid skrivbordet, utan det var den högste själv, generaldirektören!

Utän att på minsta sätt ha någon världsfrånvarande läggning var Pelle något tankspridd, och hade i den arla timman vid biljettluckan berett såväl försäljaren som de kringstående ett visst nöje med att brådskande framföra fröken Leijonstolpes sista rekvisition: "2 dm. mörkgrön patentsammet, den bästa —"

Bredvid Pelle vid bordet satt fröken Sigrun Settervall, som var den fraichaste och snällaste flicka man kunde vilja se, men som hade läspat sig fram till tjugosex utan att en enda hymens ögia hade hotat hennes frihet. Hon var just en sådan flicka, som vända karl bort bli kär i, om man något vetat betänka sitt bästa, hon var skolkökslärarinna och simmagister, men saknade därför ingalunda vad man kallar högre intressen. Särskilt dyrkade hon antikens historia och poesi, och hon brukade i sina ofta återkommande anfall av entusiasm slå ut med handen och utropa: "Får jag någonsin en sson, sså ssa han heta Epaminondass, för det låter välan sstättligt!"

Så var där revisorn med sina podager, och apotekaren med sina taxar, och så fru Johansson, sjökaptsänkan, som var litet fjolig, och skrev till sin man, fast han hade förlit sig för femton år sedan men som man måste hålla med i galenskapen, om man inte ville utsätta sig för en förebräende blick ur fröken Huldass goda pudelögon.

Naturligtvis var Furuvrå inte ett hem, men ett bättre surrogat för ett sådant fick man ändå leta efter. För ägarinnan var det en avstjälpning för hennes moderliga instinkter, var och vad de än annars voro de, som bodde under hennes tak, men här behövde de hennes omsorger och lyste upp vid hennes små överraskningar — mer begärde hon inte av livet.

Och ingen kan ju förneka att även detta är en mission, och att fröken Huldass huvud gott kan förtjäna sin gloria, där hon står i lindbärsån med kaffepumpans sekunderad av en härlig väffelpy-

ramid på bordet. "Välkommen hitut", säger hon till en och var av de hungriga stadsbarn som Pelle släpar med sig för att se på kycklingarna, "hjärtligt välkommen till Furuvrå!"

FRÅGOR OCH SVAR!

Ett par läkemedel.

Fråga: Skulle vara tacksam för att få veta till vilket apotek, kemikalieaffär eller annan affär man skall vända sig för att få köpa de i Idun omanonserade Facil-Pastillerna, liksom om jag kunde få veta var Dr. Gustins hälsovatten finnes att få.

Svar: Facil-pillerna köpas å alla apotek eller genom att insända beloppet (4 kr.) i frimärken till Central-laboratoriets Facildepot, postbox 365, Stockholm I. Säsom alltid vid avmagringskurer bör man låta en läkare kontrollera verkan därav.

Dr. Gustins hälsovatten tillredes av pulver, som inköpes å apotek och kostar 2.75 för 12-literspaket.

Edra övriga frågor ha uteslutits, då dylika av princip ej kunna besvaras.

Undran.

Fråga: Vad menas med Biografi?

Svar: Bio, egentligen bios-liv. Sofi, egentligen sofia-vishet. Alltså betyder ordet (visheten) kunskapen om livet. Vanligare uttryckt med *biologi*.

Värmlandsfärd.

Fråga: Vore tacksamma om Idun ville föreslå något billigt och bra logi i Sunne, där fyra flickor kunna få bo under 14 dagar i början av augusti. (Ungefärligt pris.) "Dubbelbäs".

Svar: Skriv till Hotell Gästis, Sunne, fru Maria Rosén, och åberopa Svenska Turistföreningen, så få ni säkert förmånliga villkor.

Diverse.

Fråga: 1) Skulle Idun kunna råda mig i detta fall? Skall en 14-åring niga för en 34-årig man, som är bror till hennes bästa vän?

2) Hur är bästa sättet att rengöra vita tygskor? De bli så stela av crèmes o. d. Finns det ingen sorts krita?

3) Är s. k. bläcksten tillförlitlig vid uttagningar av bläckfläckar?

4) Hur skall man på bästa sätt kunna borttaga jodfläckar å vit voileklänning?

Svar: 1) Om 14-åringen är mycket bekant med brodern till sin bästa vän, kan hälsningar ske med en böjning på huvudet.

2) Gör en tunn gröt av magnesia och vatten, varmed ni med en gammal tandborste borstar över skorna. När dessa torkat, borstas det överflödiga bort, och skorna äro rena och fina.

3) S. k. bläckstift (blacksten) är ej så effektivt för borttagande av bläckfläckar som vanligt bläckpulver.

4) Torde gå bäst med eter, som köpes å apotek.

Dragon-ört.

Fråga: Hur beredes dragon-ättika? Tacksam för noggrann sats. Kan man konservera eller torka dragon (och körvel) för vinterbehov?

Stinsfru.

Svar: Dragonättika: 500 gr. dragon, 30 gr. hel spansk peppar, 12 skalade chalottenlökar, 3 l. ättika. — Dragonen torkas och lägges i ett stenkärl i umande omkring 4 liter; pepparn och lökarna tillsätts och ättikan hålles över. Kärlet täckes med en dubbel duk samt överbindes med tjockt papper. Det får stå en månad, varefter ättikan filtreras och fyller på flaskor, som förvaras helst i kallare.

Diagon och körvel kunna torkas utbredda på papper på luftigt men ej soligt ställe.

Okokt saft.

Fråga: Mycket tacksam få en tillförlitlig beskrivning på okokad jordgubbssaft, som är hållbar vintern över. Hur förvaras den bäst? Kunna hallon förfaras med på samma sätt?

"Fru i stugan".

Svar: 6 l. fullt mogna och friska jordgubbar, 2 l. vatten, strösocker (saftens halva vikt), 30 gr. vinsyra.

Bären krossas med trästöt eller tråsked och blandas med vattnet (kokt och kallnat) och vinsyran upplöst i litet vatten. Massan omröres grundligt och får stå och jäsa i 2 dygn; omröres emellanåt. Hålles därefter upp i silduk att självrinna under 2 dygn. Om saften ej då är klar, filtreras den genom tätare duk. Saften väges och tillsättes med sin halva vikt strösocker samt röres med silversked i å 1½ timme. Saften får stå en stund och skummas om det behöves, varefter den buteljeras, korkas och hartsas. Förvaras på mörkt och svalt ställe.

Med hallon förfaras på samma sätt.

Anteckningar från Riksdagar och kyrkomöten 1893—1906 är titeln på en intressant volym som utkommit på Norstedt & Söners förlag. Det är biskop Gottfrid Billings brev och nertecknade minnen som härmed föreläggas allmänheten. Säsom utgivare står professor Carl Hallendorff, som även skrivit en orienterande inledning om Billing som parlamentariker. Pris kr. 8:75.

*

Naturens liv i ord och bild, har utkommit på Natur och Kultur med sitt tionde häfte. Följande artiklar ingå i detta häfte: Bland rövare i Floras rike, av Severin Schiöler, Hur en gullviva blir till, av docenten O. Dahlgren, Våra sångare, sylviorna och några andra sångarsläkten, av dr Rud. Söderberg, Granskogen, av jägmästare Edv. Wibeck, Våra fåglars nytta och skada, av fil. dr Hugo Granvik.

RED:s BREVLÄDA.

Rudo. Sentimentalt, och därför föga tittalande.

Rosa på sommarrealisation.

Rosa kilar in på realisationer köper hatt och skor i skilda toner, snart till vintern hon lagt upp ett lager först till nästa sommar slut det tager.

ARMATUREN

I
HUVUDRESTAURANGEN
JÖNKÖPINGSUT-
STÄLLNINGEN

ÄR AV
ORREFORS

TILLVERKNING
OCH RITAD AV

GATE OCH HALD

2½ öre en portion FÖR ALLA ÅLDRAR En portion öre 2½

MENTHOL med EUCALYPTUS
För desinfektion av mun och svalg.
Mot förkylning och för rökare.

FÅS ÖVERALLT å 25 ÖRE PR ASK.

Det stora affärsstråkets restaurant

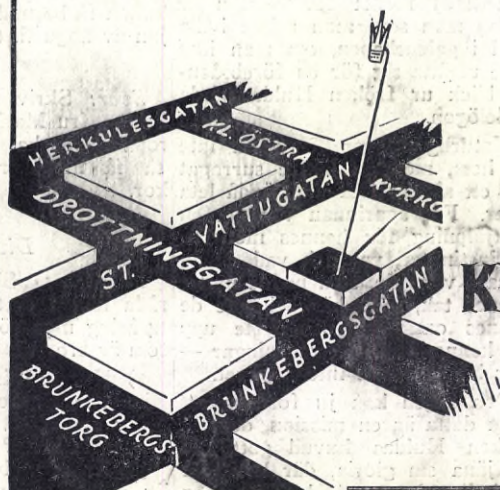
BAREN:

LUNCH från Kr. 1:75
DINER „ „ 2:20
SOUPER „ „ 1:65

FRANSKA MATSALEN:

LUNCH från Kr. 1:90
DINER „ „ 2:75
SOUPER „ „ 1:65

MUSIK I BAREN
OCH FRANSKA
MATSALEN AV
SCHIRBELS
ENSEMBLE

KRONPRINSEN
DROTNINGGATAN 29.

Direktion S. A. R. A.